

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Anul XIV
Nr. 1 (453)
3
2 iunie
71
8
1

Luceafărul

Săptăminal editat de Uniunea Scriitorilor
din Republica Socialistă România

Republica

Sărbătorim aniversarea Republicii sub semnul realizării remarcabile ale anului 1970 în domeniul fundamentale de muncă și de creație ale patriei noastre socialiste. Sărbătorim înfăptuirii și rezultate care ne vor face să pășim încrezători și cu forțe sporite pragul noului an.

Anul 1970 nu ne-a ferit de grele încercări, dramaticele zile și nopți ale inundațiilor distrugătoare vor stăruia mult timp în amintirea noastră. Dar ceea ce va stăruia ca un imbold și ca o mare învățătură este solidaritatea de nezdruccinat a poporului nostru în jurul Partidului, abnegația și eroismul oamenilor ce pe întreg cuprinsul patriei care au știut să învingă în înclăștrarea cu forțele naturii, să poartă rapid la reconstituirea, să continue și să ducă la capăt îndrăznețele obiective pe care le aveau de îndeplinit.

Dealungul lunilor noiembrie și decembrie, rind pe rind, întreprinderile, județele și-au anunțat îndeplinirea înainte de termen a planurilor lor de muncă și de creație. Construcții importante pentru dezvoltarea industriei și economiei, pentru viața civilizată a cetățenilor, au fost împlinite în anul 1970. Impunătoarele construcții hidro-energetice de la Porțile de Fier, noul pod de peste Dunăre, numeroase alte înfăptuiri de prim ordin din sistemul industrial și economic al țării pot sta mărturie ca dovezi ale hărniciei, ca și ale devotamentului și încrederii puternice a poporului nostru în rosturile socialiste ale patriei pentru care muncim și trăim.

Bogat în evenimente și în roade, dar plin de zbucium, anul 1970 a constituit un examen greu de înțelesuri privind

măsura cu care simțem datori să ne dăruim patriei noastre, momentelor ei de încercări și de izbiri, prezentului și viitorului ei de construcție, de dezvoltare, de civilizație și cultură.

Ca scriitori și oameni de carte, mereu alături de frumoasele credințe și idealuri ale poporului nostru demn, îndrăzneț, nobil în munca și în talentele sale, în dragostea sa netrădată pentru pace, omenie, progres și înțelegere între popoare, simțem pătrunși de înalta datorie de a ne sluji patria cu toate puterile noastre creatoare, de a-i cinstii, prin realizările noastre cel mai bune, bogata istorie, strălucita cultură, de a răspunde cu exigență prin literatură pe care o scriem: încrederii pe care ne-o acordă încercatul nostru Partid în frunte cu tovarășul Nicolae Ceaușescu.

La început de An nou, cînd ne simțim mai apropiați, mai strîns legați, mai cald pătrunși de dragostea pentru patria noastră, cele mai frumoase gânduri pentru viitor le dedicăm acestui pămînt pe care ne-am născut noi și părinții noștri.

Cele mai frumoase și mai îndrăznețe visuri le dorim împlinite pentru oamenii scumpi și bravi ai Republicii noastre care-și sărbătoresc totdeauna aniversarea în ajun de An nou, sărbătoare și semn continuu de prosperitate, de tinerețe, de drum mereu deschis viitorului.

LUCEAFĂRUL

Realism modern
și povestire
de
Nicolae Manolescu

„Fastele”

de
Tudor George

Hamlet regizează

de
Marin Sorescu

Desen de MIHU VULCANESCU

IN PAGINILE 4-5

Revelion scriitoricesc imaginar
umor și omagiu — de Nicolae Tăutu

ÎN FIECARE SĂPTĂMÎNĂ, MARIN PREDĂ RĂSPUNDE LA O ÎNTREBARE

Un nou scriitor

Nu s-ar cuveni ca în preajma unui nou an să salutăm un nou scriitor? Despre toți cei cunoscuți s-a tot scris, n-ar fi rîndul lui acum să-i apară numele în paginile cronicilor literare, al emisiunilor de radio și televiziune și al presei de mare tiraj? De ce nu? El există! Beția succesului îl așteaptă, i se cuvine, fiindcă debutul lui îl afirmă ca pe un scriitor adevărat, deși n-a trecut de douăzeci și cinci de ani. A mers drept la țintă scriind nu povestiri sau nuvele, ci direct un roman de două sute de pagini care va apărea în câteva zile la editura Cartea Românească și pe care și l-a intitulat *Dihorul*. Numele acestui nou scriitor este Alexandru Papilian, nepot al lui Victor Papilian. Totuși numele e un pseudonim, ales de el la insistențele noastre. Într-adevăr, prea mulți tineri scriitori debutanți cred că pot răzbi cu nume ca Nicolae Vasile, Ion Ilie, Gheorghe Petre, Dumitru Nicolae, Stan Dumitru etc.

Nu am vocația de a descoperi talente. Viitorul scriitor, îmi spun, s-ar putea să-ți dea să citești la început o simplă nerozie, în care semnele vocației să fie cu desăvîrșire absente. Și atunci ce faci? Rezultă că trebuie să-ți spui în mod obligatoriu tînarului din fața ta, că are talent, chiar dacă nu-l are, ca să te pui la adăpost de surpriza care te-ar aștepta mai târziu și s-o spui neapărat cu convingere ca să îți crezi. Dar s-ar putea ca necunoscutul care îți calcă pragul editurii sau revistei, sau chiar al casei proprii, să-ți aducă o carte pe deplin reușită și atunci cu atât mai mult trebuie să bați toba și să spui că ai descoperit un mare talent sau geniu. Ei bine, și dacă după aceea el nu mai scrie nimic reușit? Ce-i faci? Gorki a spus pe vremuri despre Leonov cînd l-a descoperit că are talent pentru toată viața. Citind azi această apreciere stăm pe gânduri. *Drumul spre ocean* e o carte greu de citit acum, din pricina prejudecăților literare fundamentale care stau la baza ei, dintre care cea mai iritantă este *manicheismul*, iar *Pădurea rusă* e un roman prolix în care zace o bună istorie de o sută de pagini, dar pe care autorul a înecat-o și compromis-o prin soluții șablon. Începuturile lui sînt însă strălucite, romanul *Sofi* și *Hoțul* (pe care am banuit că autorul l-a stricat la bătrînețe, scriindu-l din nou și triplîndu-l voluminos), sînt lucrări echilibrate și profunde. E greu de crezut că Gorki nu știa că talentul nu ne e dat în mod sigur pe toată viața și că înflorirea lui depinde în mod hotărîtor de felul în care îl cultivăm. Dar descoperitorul de talente n-are încotro, el trebuie să spună astfel de fraze, fiindcă începătorul n-are nevoie nici de încoțelile nici de rezervele lui. Plină de umor a fost reacția lui Sherwood Anderson, autorul admirabilului *Winesburg in Ohio* care avea un tînar prieten la care ținea foarte mult, fiindcă era o personalitate interesantă. Era obișnuit ca acest tînar să-l caute zilnic și să facă împreună plimbări, dar deodată aceste vizite încetară și după câteva săptămîni, cunoscutul romancier băga de seamă absența și se duse intrigat și bătut cu bastonul în geamul tînarului. „Ce e cu dumneata? Îi strigă de jos, De ce n-ai mai venit pe la mine?” „Am scris un roman”, îi răspunse atunci tînarul. „Sfînte dumnezeule!” exclamă Anderson și îi întoarse spatele și

plecă. Îndepărtîndu-se însă se răzgîndi. Cum să piardă un tînar prieten atît de interesant? „Să vii, îi zise, să-ți dau o recomandare către o editură, dar să nu-mi ceri să-ți-l citească”. Și se ținu de cuvînt și romanul apără și într-adevăr, nu avu nici-un succes. Era o carte cam plicticoasă. Autorul de pe copertă semna William Faulkner, viitorul laureat al premiului Nobel.

Noul scriitor român a apărut în birourile editurii „Cartea Românească” prin primăvară. Romanul lui plăcuse foarte tare unui redactor, dar displicuse profund altuia, care chiar scrisese pe toată coperta manuscrisului parcă indignat, *Respins*. L-am lăsat pe tînarul debutant să discute cu ambii redactori și între timp am citit și eu romanul. Era bun, dar era plin nu numai de cuvînte și expresii cu care cititorul român nu e obișnuit și care exprima în mod inutil anumite laturi ale personajului principal (crudități, cuvînte obscene, trivialități din domeniul fiziologiei), ci și de idei care dezvăluiau prea violent o gîndire și o conștiință maculată. De cine? Nu voi dezvălui substanța romanului, fapt e că exista în el suficient material inacceptabil pentru a displice. De pildă: eroul vorbește în treacat despre copii. Urmează un epitet scabros extras din activitatea digestivă a micilor ființe. „Ce nevoie ai, i-am spus tînarului romancier, să-l faci pe cititorul care are copii să te disprețuiască și să arunce cartea din mîni?” „De ce să mă disprețuiască?”, m-a întrebă. „Fiindcă, i-am răspuns, sufletele pure nu pot fi atinse de nici-un fel de murdărie. Omul din curte din *Moartea lui Ivan Iliev*, de Tolstoi, care îngrijește în toate amănuntele pe stăpînul său muribund și neputincios, rămîne complet senin în timpul acelor indelejnificări și are aerul să spună: „Ce să facem! E un om! Toți vom ajunge la fel”. „Dar, a protestat viitorul scriitor, nu eu, ci eroul meu are o gîndire care vede ceea ce e murdar. Ce să fac? Eroul meu e contrațiu celui la care vă referiți!”

Avea dreptate. Operele unor scriitori moderni ca Joyce, Celine, Genet și chiar Sartre, abundă de trivialități. În *La nausée*, de pildă, eroul are mania de a căuta pe jos zăme murdare de excremente și de a le rupe cu plăcere, autorul vînd, adică să sugereze infantilismul eroului, care asemenea copiilor, nu distinge, în fazele prin care trece materia ceea ce e degradat, iar în momentul cînd această

Marin PREDĂ

(Continuare în pag. 7)

Pentru cititorii noștri,
în paginile 4-5:
o galerie de portrete
ale scriitorilor străini
de David Levine

cronica pietonului

Lui, bradului

Acum cînd orașul este un imens brad electric și cînd brazi ne umplu brațele, ne înțepă obrazul și, coborîți din munte ni se urcă în balcoane, ne întrebăm dacă într-un fel nu prea spus, nu prea declarat „publicitar” „copacul credincios ce frunza nu și-o pierde” nu e altes ca semn al statorniciei și fidelității.

Pentru că această cea mai neîntrecută și solemnă alăturare vegetală arcuită peste poarta de țară îi întâmpină pe tinerii însoșiți și, suită pe creasta casei fixează clipe și ilita atene întinind la prelungiri și permanențizări.

Poate că și profilul său sever, înalt și ascuțit îl cheamă și ajută să sfîșie dacă nu monotonia și conștient, atunci rostogolirea egală u zielelor anului: iar trăirile noastre de virf, de intensitate și vibrare bucurată le rînduim etajet pe creangă și virf de brad.

Si acum în vremea tîrniei cea răvășitoare și pustitoare de poadoabe vegetale ne legăm și sprîjinim sărbătorile de această îniță de umbră egală cu sine, protestatară, nesupusă și neînvinșă de timp și anotimp, care este bradul.

Il aducem în casă la proporții domestice, umilitoare, pe el, arborale-altes care se ia la trîndă cu munții.

Pe el în mijlocul împărăției de pădure a căruia linștea e o-proupe muerată și îl luăm ca să asiste și să moiaie din ace verzi la susul și coborîșul zgomotos al inveteratelor noastre de țară.

Dar tot așa — acum recuperator — îl împodobim cu vise, punem să toace și să sară în el evereșele de lumini și sulții de lumini care se reped, înțeapă, zăbovesc și rămîn în retină mirată și devorată de copii.

Si e un foarte potrivit și frumos omagiu pe care orașul i l-a adus lui desenîndu-i și făcînd să-i piplie conturul în flux de lumină.

Lui, bradului.

CANDID

Desen de MIHU VULCANESCU

Despre certitudini
de Teodor Mazilu

ore de Alexandru Paleologu

redacției de Fănuș Neagu
și Cezar Baltag

Suplinitor IX: Partida nemuritoare

165966

avant
premieră
editorială

cronica literară

avant
premieră
editorială

MIHAI EMINESCU

Sărmanul Dionis

Seria „Arcade”, Editura „Minerva”.

GRIGORE ALEXANDRESCU

Poezii

Seria „Arcade”, Editura „Minerva”.

După o atît de îndelungată intrerupere, Titus Popovici revine în atenția opiniei literare cu o nouă lucrare epică.

Să observăm încă de la început că tematica generală, în nuvela *Moartea lui Ipu* trimite direct la unele dintre filioanele de bază ale romanelor *Străinul* și *Setea*, nefiind de ignorat, în acest context, nici experiența marcată de drama *Pasacalia*. Avem în vedere deosebita pasiune a autorului pentru personajul adolescent, sau foarte tânăr, solicitat să-și confrunte rezervele de candoare idealizantă și orgolioasă cu prozaismul dur, antiromantic al timpului istoric, din traiectoria acestuia din urmă alegîndu-se momente de maximă tensiune socială și politică. Așadar, s-ar putea afirma că proza lui Titus Popovici este urmărirea de o adevărată obsesie și că personajul său, zbaterea acestuia gravitează în jurul unor focare de intens clocot, circumscrise fazei finale a celui al doilea război mondial, comparînd-o cu scrierile anterioare ale autorului, e de văzut deci prin ce anume se deosebesc de ele noua sa parafrază, *Moartea lui Ipu*. Limitîndu-ne, decamdată, la încercarea de a defini profilul caracterologic al personajului central, căruia îi revine și sarcina de povestitor, va trebui să observăm de îndată că el traduce o ipostază inedită a tipologiei fixate prin Andrei Sabin, în *Străinul* și *Setea*, sau prin Mihai în *Pasacalia*. Autorul se îndepărtează de calea rezolvării crizei individualiste cu prețul captivității personajului în vîltoarea evenimentelor de anvergură politică, propice exaltării eroizante, avîntului romantic (cazul lui Andrei Sabin). După cum, de asemenea, este abandonată și soluția eșuării eroului în postura de victimă tragică a istoriei, a ororilor acestuia (cazul lui Mihai). Emancipîndu-se de prejudecata tipologilor exemplare, chemaie să intruchipeze automat cutare sau cutare precept etic, de data această Titus Popovici se lasă captivat de meandrele imprevizibile, contradictorii pînă la ambiguitatea revelatoare, ale psihologiei adolescentine. În spiritul unei viziuni de largă circulație în cîmpul literaturii moderne, personajul din *Moartea lui Ipu* aderă la categoria înconformiștilor candidi ce își exteriorizează refuzurile înfrînute critice la care se află în poză „cinică” și în teribilisme donjujoteschi. Și într-adevăr performanța este remarcabilă. Ceea ce deosebeste această tentativă de numărul alt de mare al „experimentelor” similare stă în refuzul gratuității, al jocului facial de-a angoașa, păcat frecvent răspîndit în proza autorilor tineri de azi. Personajul lui Titus Popovici dispune de o autentică determinare realistă, ceea ce-i conferă o personalitate veridică și-l situează într-un context epic de indiscutabilă acuitate. Mai ales această latură a

Titus Popovici MOARTEA LUI IPU

argumentării sale este remarcabilă. Deosebitul talent al lui Titus Popovici de a imagina desfășurări epice de densitate și o rigurozitate ireproșabile este valorificat din plin și acum. Faptul este cu atît mai demn de subliniat cu cît, în *Moartea lui Ipu*, prozatorul își pune recunoscutele-i virtuți de narator în slujba unui conflict și a unei intrigi care, datorită substanței lor concrete, realmente inedită, evită întru totul practica abia de altă dată de a calchia schema consacrată în generalitatea ei de evenimentele social-politice ale perioadei istorice, respective. Desigur o mare contribuție la acest proces de revifacere a epicului o are și pendularea (extrem de atent minuțioasă) între plin narativ strict realist, obiectiv, și cel de inocentă evaziune în visare sau în stările de semitrezie, cînd imaginația laborioasă a adolescentului redimensionează totul la modul idealizat. Nu sînt de neglijat nici salutarele și masivele intrusii ale narațiunii fantastic-groteschi, adesea de-a dreptul macabre, cum se întîmplă în capitolele finale ale nuvelei, unde este relatată strania moarte ipotetică a bătrînului Ipu. Identificăm și în aceste aspecte unele dintre noutățile surprinzătoare ale prozei lui Titus Popovici, în fața cea mai recentă a manifestării ei. La fel, de o constantă atenție se bucură și înclinația scriitorului pentru observația clasificatoare, menită să conducă spre portretistica diferențiată, în maniera „fiziologilor” de altădată.

De fapt, privită dintr-o asemenea perspectivă, scrierea are alura unui mic roman și este de mirare că autorul a evitat să se angajeze în construcție cu adevărat amplă. Evident, sprijinindu-se pe simple supoziții, ne gîndim că problematica și arhitectonica eventualului roman, în datele lor inițiale, sînt temeinic fixate de pe acum. Conflictul epic general, cu efectele lui tragic-groteschi, este cit se poate de bine schițat. Iar diversitatea tipologică nu este mai puțin generoasă, în direcția posibilității de a extinde și a-dinici problematica umană a subtextului narativ. Nu preconizăm neapărat proporțiile unei fresce roma-

nești. În fond, viziunea artistică de ansamblu a nuvelei *Moartea lui Ipu* este mai degrabă susceptibilă de nuanțări în planul analizei psihologice, al conflictelor de o asemenea natură. Substanța ei morală stă sub tutela unei extrem de interesante încrucișări de date aparținînd structurilor umane cu care sînt dăruite cele două personaje principale: adolescentul povestitor și bătrînul țaran Ciupe Teodor zis Ipu. Cei doi formează un cuplu de mare pregnanță și autorul izbuște cu multă precizie și abilitate să desfașoare înțelesurile etice, solidarității etice. Își dă astfel înțînire intransigentă adolescentină, impregnată de generozitățile dar și de inflexibilitățile ei caracteristice, cu spiritul micalit, fundat pe ingenuitatea lui generis a tipologiei „prostului”, prezentă atît de cuceritoare în folclorul românesc. Fericita difuziune a punctului de vedere critic, existent virtual în concepția autorului, în însăși mentalitatea atît de distinct definită a personajelor nu se pare unul dintre succesele de seamă ale scriitorului. În felul acesta, eficiența artistică a virulenței satire sociale, care se insinuează în întreaga problematică a nuvelei, sprosteste considerabil. Tonurile exterior pamfletare de altădată dispar în cea mai mare parte, scriitorul apăsînd acum pe pedala resorturilor interioare, intrinsec proprii universului epic imaginat de el. Ne aflăm în fața uneia dintre soluțiile artistice de sigur efect, grație căreia proza lui Titus Popovici se vindecă în bună măsură de excesele teziste, de tendențiozitățile conjuncturale și, desigur, de cusurul retorismului jurnalier.

Rămîne încă în zona dezideratelor ce-si așteaptă împlinirea un alt aspect demn de luat în seamă: decizia pentru sondajul psihologic cît mai detașat, în dauna procedurii destul de comun al consemnării elementelor de simplă gestică, plasate nu o dată în vecinătatea trivialității, și de limbaj violent, presărat și el cu prea multe crudități. Nuvela abundă în scene „tari” și în exprimări de aceeași factură, mai ales eroul povestitor dovedind un suspect și inutil apetit pentru ele.

Oricum, o concluzie se impune cu necesitate. Este adevărat că nuvela *Moartea lui Ipu* nu acoperă decît într-o anumită măsură gestul unei spectaculare autoreplicii. În schimb, nu e mai puțin important să arătăm că, dincolo de valoarea ei, privită în sine, această scriere ne apare pe deplin simptomatică în direcția a ceea ce un prozator de superioară vocație precum Titus Popovici poate da la iveală într-un viitor mai apropiat sau mai îndepărtat. Și faptul trebuie socotit esențial.

Nicolae CIOBANU

jurnalul unui
martor ocular

Despre certitudini

A căuta certitudinile în realitatea psihică, a căuta certitudinile în realitatea biologică, înseamnă a căuta, cu o sumbră îndrîjire, ceea ce nu există... Oricite măsuri de precauție ne vom lua, oricît de des vom consulta medicul, oricîtă gimnastică vom face dimineața, pînă la urmă tot vom muri... Nu putem să păstrăm nimic pentru vecie, ne vor părăsi nu numai ființele care ne sînt dragi, apartamentele și succesele, ne va părăsi absolut totul...

În ciuda acestei indiscutabile realități, noi căutăm certitudinile, vrem să fim siguri de toți și de toate... Cautăm de multe ori nu căldura iubirii, nu înstetatea iubirii, ci siguranța iubirii... Sîntem atrași adeseori nu de iubirea pe care ne-o poate aduce un om, ci de securitatea pe care ne-o oferă. Decît o iubire vie, preferăm mai întotdeauna un adăpost sigur și nizer. Noi cerem asigurări pînă la sfîrșitul vieții, vrem să fim asigurați că vom fi mereu iubii, mereu adorați, mereu sănătoși tun. Certitudine căutăm și în activitatea profesională. Vrem să fim siguri că vom avea încontinuu succese, că, după ce vom termina o capodoperă, vom începe o altă capodoperă.

Eu nu critic aceste idei — obiceiul acestor însemnări nu este de a face morală, și nici de a arăta cuiva calea cea dreaptă —, eu încerc să văd dacă sînt adevărate sau nu... Primul act de luciditate începe cu încercarea de a ne situa în lumea realității, de a părăsi lumea iluziilor, cu toate avantajele provizorii pe care le presupune această lume. Eu vreau să spun că a căuta ceva care nu există e o stupidă risipă de energie...

Nevoia de certitudine începe, cred eu, s-ar putea să mă înșel, odată cu pierderea sensibilității, care demonstrează în mod evident o lipsă de sensibilitate. În unele căsnicii — această certitudine obtuză duce la degradarea relațiilor, dreptul de a dispune unul de celălalt ne scutește de obligația de a fi delicată, de a ne respecta reciproc libertatea. Odată bătălia cîștigată, sensibilitatea se dovedește de prisos.

Noi avem iluzia că un om este al nostru pentru totdeauna, nu vrem

să înțelegem că această legătură trebuie reinnoită în fiecare zi, că, așa cum ne schimbăm noi, se schimbă și ceilalți oameni. Asta nu înseamnă că pledez pentru nesiguranță și arbitrar în relațiile cu oamenii. Nu. Doamne-fereste... Trebuie să ne eliberăm de schematisme, mintii, de multe automatisme ale gândirii, și, atunci, vom înțelege că nu incertitudinea este reversul certitudinii, tot așa cum adevărul nu este reversul minciunii. Adevărul este mult mai mult — el n-are nici o legătură cu minciuna, adevărul este din altă lume decît minciuna. Eu am silă de certitudinea obtuză, rare face din oameni o hrană a fricii de viață, de prezent și de viitor, dar nu pledez pentru incertitudine, ci pentru o atenție vie, de fiecare zi, pentru o iubire care se naște din nevoia de iubire, nu din nevoia de securitate.

Faptul că în lumea psihică nu există nimic durabil, nu e un motiv de deznădejde, nici un motiv de teribilă satisfacție. Judecățile sentimentale n-au ce căuta aici... Acesta este adevărul și de aici trebuie să pornim mai departe...

Teodor MAZILU

avantpremieră editorială

EUGEN IOVINESCU

Scrieri (II, III)

Editura „Minerva”.

PERPESSICUS

Opere (III)

Editura „Minerva”.

TUDOR VIANU

Scrieri romani

B.P.T., Editura „Minerva”.

2 IANUARIE 1971

L2

comentarii
critice

Materialitatea ideii

Ca și Vina, noul vol... creator. Poetul vrea să vintele ce i-au impietri... mai mirat și mai pur pe lă... titlul convențional de Poem... organicizează creația pentru... afară, pentru a o delimita... pe-un peisaj, în voia întemp...

Peisajul se oferă însă și... robea prin căldură și nu... vizionat din avion, prin t... tizei și saturației. E o oc... Ion Alexandru găsește în... diana, de altfel) atitudin... figuratul care vorbește... mos, el nu se amuză și... dolește decît rareori și... monumentale. Fără a fi i... se află totuși într-un cas... sesii clasice, în întin... omenirea, critica se fistic... Astfel, ea pierde control... place în retrăirea unor...

Din punct de vedere... are, fără-ndoială, grand... Viața decamdată poetul... explozivă, în Infernul c... camuziană indoliilor tr... a descoperit jocul cu m... ritualitatea care imobile...

Să revenim însă asu... două volume nu erau ori... Ele amintesc puritatea... Labiș și forța expresion... lumini. Intre aceste lim... originale care l-au și în... Alexandru în atenția c... de a reînvia un limbaj... concentrau pînă la ulți... nau în torentul inspira... tica, entuziasmat de a... le-a trecut cu vederea și... probe de candoare poeti... dente și par nelalocul l... memorabile.

Sesizabil era încă de... în ciuda influențelor, p... lent stări dintre cele n... de a pași peste lucruri e... periferice, în alegerea... totul dorinței de-a fi ex... În Infernul discutabil, în slujba traducerii un... finat, dar nu și-a pierd... a obligat o anumită încl... neze pentru a contribui... fetice.

Culmea rafinării o at... poemele din Vămile Pu... creația sa, poetul pare... reveni cu luciditate asup... unic al inspirației a sac... de primele poezii e neim... dezvăluie greoi din blocu... xandru se desface tot... impură și devine un m... descîntec plin de tristețe... S-ar părea că efortul... ideii putea fi abordat de... fie a succesului. Dar ace... că Brăncuși putea imagi... plătatea aproape geom... etapele esențializării, rez... istorie, o abstracție goal... cu materialitatea se păst... Ceva din vibrația granit... ultimele versuri ale lui I... voie de o admirabilă făr... lucidă a momentului în... este poetul care încă nu... marele Poem.

Ale

Împrăștiată-i turma, iar cîinii
urlă-n stîna
Cum v-am pierdut, oțte, în
fluierul pustiu!

M. VINKEME
(fragmente)

Pe poteciile bătute

Pe poteciile bătute
De acele neamuri mute,
Caprioare, cerbi și ciute
Ce străbat în cetini multe
Prin pădurile adulte.
Să zburdăm și să fim singuri
Pătrunși de frumoase gânduri...

ALEXANDRU USTUREANU
(fragmente)

Atlet

Coatele în ritm și-n piept
Eu le-mping și te aștept.
Amîndoi pe locu-nții

poșta
redacției

Că noi nu sîntem momii.
Bine e să fi atlet
Că ai corpul-ntr-o perfect.
Format bine și în fușă —
Eu sînt sportivul Gigă.

Fănuș NEAGU

LILIEI LER — Am citit cele
11 pagini dactilografiate și nu
mi-au displicut. Dimpotrivă.
Proza dv. are, cred un corespun-
dent în poezie, în versurile no-
stalgic-ironice ale lui Emil Bru-
maru. Aveți o certă înclinație
pentru misterele delicate și fan-
tasticul suav. Voi căuta să-mi
verific opinia dînd materialul
dv. altor colegi de redacție, și în
primul rînd lui Fănuș Neagu,
pentru călătoria.

MIH. PALTINAS — O undă
dulceagă de lirism minor stră-
bate versurile : „Am visat în
stratul proaspăt din grădină /
Cum sulfina-mă musca de sub-
soară / Și-ncerca să-mi urce

frupul la lumină / O tulpină
mlădoasă de secară”.

EMIL PUIU — Frumoasă. În
formula ei nitelul învechită, a-
ceastă poezie a băiatului dv. in-
titulată „Ursitoare” : „Cum de
se prăvăliră, dormind nesur-
tate / domnițele tăcute în ne-
cuprins de apă / Veneau din altă
lume, curgeau spre altă parte
îngemănate-n prima și singura
mea pleoapă (...) Erau de po-
cîșină la orasul ne-nregii / cînd
desoși bărbatul cu mîini pă-
roase mărul / crescut din des-
pletire de sarpe hărăzit... / Fu-
ziseră neprins, fugiseră smîn-
tit / dar le-a rămas în urmă,
pietificat doar pămînt”. Este cred,
voaba de talent. Lipseste încă,
ceea ce as numi „educație po-
etică”, dar asta se mai și capătă
pe drum, încurajați-l, deci, în-
cercați-le.

ION VASILESCU — Cam ma-
eivă ultima dv. corespondență
(20 de pagini). Nepublicabile. Ci-
teze pentru simplitatea lor naivă
și cam infantilă versurile : „Pen-
tru ce atitea stele / Dacă gin-
durile mele / tot se-amestecă cu
ele ? / Pentru ce atitea noaple /
Cînd se-ntruce cu tăcutul / Și se
luptă cu uritul / dacă strigătu-i
în noaptele ? / Și de ce atita lună
/ După ziua ce murise ? Pen-
tru-a cui frunte cunună / Care
cap cubar de vise ?”

A.Z. — Muzica din versurile
de mai jos învăltoare și can-
didă : „Maica norilor aseară /
mă certă că nu mai stiu / toro-
pit de moarte rară / unde-s apă
de pustiu / Și nedornic într-o
doară / a tristeții licări / ochiul
de odinioară / ce păream a nu-l
mai ști”. Restul, mai slab.

JEAN FOCULESCU — Îmi
sunează că veți căuta să vă per-
fecționați stilul. Să nu faceți o
crimă ca asta. Tot hazul versu-
rilor dv. stă în perfecțiunea lor
zăbotoare. Și Shakespeare, dacă
ar umbla la ele, mi-ar fi teamă
să nu le strice. Căci unde mai
găsim noi o atît de sublimă ra-
diografie a eternului feminin,
sublimă, cum este aceasta :

Un lucru suplu și fragil
Predomină tot pămîntul
Și repede ajungi în exil
Dacă-i crezi sărutul.

Cîntă de poezi și pictori
Ca un juvaer ceresc
Femeia-i lasă mizeri
Pe cei ce o doresc.

Ah tu, frumoasă creatură
Luceafăr printre stele
Cred că ești originală
Din iaduri de iele.

De zimbști spre mine
Luna ne blestemă
E geloasă-n sine
Că imi faci din gîna.

Eu sînt fericit atunci
Te string mai cu foc
Admir picioarele-ti lungi
Te-apuc de mijloc.

Nu-mi dau seama însă
Că tot eu slăbesc
Tu stai ca o gîză
Și rizi mișelesc.

Sugi din mine totul,
Devin cocosat,
În curînd vei lua un altul
Sufflet răsfatat.

Nu mai am nimic de spus.
Poezia dv. la pîiutul oricui.

Cezar BALTAG

ERNEST HEMINGWAY

Cronica Uniunii Scriitorilor

Cronica anonim care scrie: „Cronica Uniunii Scriitorilor” în „Revista literară” a fost recent descoperit. Este Laurențiu Fulga. Mi-a comunicat următoarele date în legătură cu revelația...

ASOCIAȚIA SCRITORILOR BRAȘOV

Gloria literară a lăsat să cadă nărușul asupra Asociației Scriitorilor din Brașov. Furi au început să prada manuscrisele lui Dan Făgăluț, Bontor Stătescu, Haralamb Zănea, Diașoș Nicol și Nicolae Tăutu. În caz unic în istoria literaturii universale. Deci hoții știți și aleși de bun gust literar, fiind să selecteze din volumul de literatură de azi, ne-au ales manuscrisele noastre ca tabloul Mariei Lisa. Noi le mulțumim pe această cale pentru prestigiul deplin al operelor noastre. Sînt mulți scriitori premiați dar foarte puțin au titlul de „scriitor literar”...

ASOCIAȚIA SCRITORILOR DIN CLUJ

D. R. Popescu, secretarul Asociației scriitorilor din Cluj, autor a peste 1300 de romane, 328.30 scenarii de film și 248 piese de teatru (nou record european dobîndind recordul lui Lope de Vega) a cerut telegrafic scriitorilor brașoveni să le împrumute hoții de manuscrise măcar pentru două zile cu foaie de drum și primă de deplasare și pericolele cîinii poliștii să fie vaccinate contra turbării și să aibă adevărați de la medicul nostru și înulm poet Al Lungu. D. R. Popescu a cerut imperios intervenția hoților de manuscrise pentru a ușura din mîna celor 230 de dactilografie cărora le dictează simultan D. R. Popescu de la dactilografie.

Toaștul de revelație va fi înmînat de criticul Ion Lungu și va începe la 31 decembrie și va fi isprăvit pe 12 martie 1971. După toaștul lui Lungu, Al Caprariu și Vasile Rebreanu vor citi la două voci din tonul lui N. Mirăneanu: „Romanul care ucide”.

„Supraviețuitorii vor fi mutați în București, pentru a putea înființa Asociația scriitorilor din București.”

ASOCIAȚIA SCRITORILOR DIN IASI

Pentru revelație s-a pus în repetiție piesa „Irozi”, reactualizată de Anđrić, a-vingă ca rezor chilar pe directorul teatrului subitului poet Corneliu Sturzu. Decorul va fi cel de la „Bolta rece” semnat, în colaborare, de Florea Raștie și Lucian Dîmbrăuț. Distribuția: Împăratul — secretarul Asociației Husar; Cei trei magi, în ordinea intrării în scenă — George Lesnea, Dumitru Ignea și Ion Istrati; Primul ofiter: Haralamb Tușu; Ofițerul II — Mircea Radu Iacoban Solistul: Adi Cusin Marele Irod: Corneliu Ștefanache.

Spectacolul va avea și o susținere muzicală organizată de scriitorii din Bacău în frunte cu Radu Cîrmezi (sejel tarafului) și Ovidiu Genaru (solist instrumental la fierăstrău și pahare). Intrarea va costa 5 lei iar ieșirea 500 lei.

ASOCIAȚIA SCRITORILOR DIN TIMIȘOARA

În vederea revelației, angelicul poetic se pregătește

ziliu la „Cosmetica” din localitate, sub atenția supraveghere a lui Mircea Șerbanescu. Sintem indiscreți dar ne vedem obligați să destălmăm că va încerca un nou fard pentru ten intitulat „Orizont” descoperit de redutabilul și binecunoscutul cosmetician Al Jebeleanu (nu Eugen. Ar vrea el!) Acest nou fard se compune, după cum prezicează critica Ecaterina Oproiu în „Contemporanul”, dintr-o cremă care se aplică pe obrazul uscat înainte de culcare. Garantată un somn liniștit și fără vise. Se poate aplica și pe Ureche (Damian). De altfel, Anghel Dumbraveanu, în interviul acordat revistei „Femeia”, a precizat că dimineața execută un masaj de o oră cu „Orizontul”: 100 gr. sirop de pătrunjel (sau Bellu) 150 carboxin pudră, 200 gr. suc de măseline, 250 gr. bromoval și două pină la trei kilograme apă, dacă se poate, de ploaie; se amestecă toate bine și se vînd în cantități mici ca „Viața Românească”. Contradictivă oamenilor cu spirit și umor.

ASOCIAȚIA SCRITORILOR DIN BUCUREȘTI

Această Asociație a scriitorilor bucureșteni va sărbători revelația la Paștele Căilor, dată precisă cînd se va înființa. Mai întii trebuie să ia ființă școlile: scriitorilor ardeleni, scriitorilor olteni, scriitorilor dobrogeni, scriitorilor maramureșeni cu sediul în București. Să vedem noi cîți bucureșteni get-beget în afară de Eugen Barbu, vom număra în Asociația scriitorilor autohtoni din capitală (capitaliști). Pînă atunci s-a hotărît ca scriitorii din viltoarea Asociației din București să petreacă pe grupuri și bisericuțe, laț și preferințele.

EUGEN BARBU

are ca invitați dragi pe vechii săi amici: Fănuș Neagu, Marin Preda, Nicolae Breban, O. S. Crohmălniceanu, Ion Băteșu, Miron R. Paraschivescu, Eugen Jebeleanu, Paul Anghel, Gheorghe Tomozei și pe rubutul nostru prezident Zăharia Stancu. Invitații sînt rugați pe această cale să vină neînarmați. Vor fi serviți de haiducii dirijați de A. Beldeanu și Ben Corlaciuc.

PONITORII LA MIEZUL NOPTII.

ION LANCRANJAN are deosebita satisfacție de a petrece prima zi a anului cu Nina Cassian și George Ivașcu. Vor servi cordovanii dirijați de Remus și Vasile Luca.

LAUREȚIU FULGA

are ca invitați de onoare pe colegul său de birou, consiliul și veșnicul Virgil Teodorescu Va servi Mircea Micu cu tot felul de mincimele.

ION SOFIA MANOLESCU

împreună cu Vlăicu Birna, Valeria Boiculescu, Liviu Bratoloveanu, Mihai Calmicu, Mihai Cozma, Mihai Djenemirov, Tudor Mihail, Dumitru Ignea și Șerban Nedelcu vor petrece revelația la Nissa și prima zi a anului la Acapulco.

Toți acești scriitori sînt rugați să-și ridice formele de rugă de la tovarășa Horodincă.

UNIJUNEA SCRITORILOR

felicită pe această cale pe toți scriitorii și membrii Fondului literar. urindu-le 100 de ani din împrumut la Fond, restituibil. Cu ocazia primirii noilor membri. U.S. anunță că plerara viitoare, ca să-i cuprindă pe toți scriitorii, va avea loc după cum urmează:

- 1) Poetii pe Stadionul 23 August.
- 2) Prozatorii pe Stadionul Republicii.
- 3) Criticii pe stadionul Ghencea.
- 4) Traducătorii pe Cimpia Blăului.
- 5) Dramaturgii în Grădina Icoanei.

Dacă va rămîne un scriitor fără scaun sau fără pensie a se anunța pînă la 7 aprilie la Mihai Gavril.

umor și omagiu

Citate celebre din scriitori celebri

„Ab ovo”: motto de Nichita Stănescu
 „Ad calendās graecas”, de Laurențiu Fulga, cu ocazia înființării Asociației Scriitorilor din Loco.
 „A descoperi America”, de Adrian Păunescu și poete Cristofor Columb.
 „Alea jacta est”: cuvinte rostite de Virgil Teodorescu cînd a trecut pragul Uniunii Scriitorilor.
 „A la guerre comme à la guerre”, de Fănuș Neagu către Eugen Barbu.
 „Bacchus a noyé plus d'hommes que Neptun”, de Teodor Păcă.
 „Calomniez, calomniez, il en restera toujours quelque chose”. rostite de Dinu Sărațu cu ocazia examenului de admitere în cursul superior. Pentru înțelegerea deplină îl traducem în limba română: „Calomniați, calomniați, ceva tot va rămîne”, adică numărul mașinei sale personale.
 „Castigat ridendo mores”, de Nicuță Tănase.
 „C'est l'argent qui fait la guerre”: Traian Iancu în ședinta Fondului Literar.
 „Cherchez la femme”, de Mioara Cremene.
 „Crede, quia absurdum”, D. Tepeșog.
 „Cum grano salis”: N. Tăutu.

„E pur si muove”, de Tudor George.
 „Eriptur persona, manet res”, de Dumitru Mircea.
 „Faire de la prose sans le savoir”, de Șerban Nedelcu.
 „Frailty, the name is Woman” de Octavian Stoica.
 „Habemus papam”: grupul prietenilor din Jurul criticului Edgar Popu cu ocazia decernării premiilor.
 „Homo homini lupus”, de poetul Lupu, redactorul șef al revistei „Astra”.
 „J'y suis, j'y reste”, de Al. Ivăsiuc, cu ocazia cooperării în Consiliul Uniunii Scriitorilor.
 „Lasciato ogni speranza, voi ch'entrate.. la Ed. „Corțea Românească”; Mihai Gafița.
 „Les absents ont toujours tort”, cuvinte rostite de Gh. Pituț din străinătate.
 „Quae nocent, docent”: Ion Lăncrănjău.
 „Quanta piace al mondo è breve sogno”: Virgil Teodorescu.
 „Ubi lencu, ibi bene”: un grup de scriitori.
 „Vae soli”, cuvinte rostite de A. E. Baconsky.

Ce carte, ce operă literară și-ar lua fiecare scriitor în parte, dacă ar rămîne singur pe o insulă?

- Virgil Teodorescu și Laurențiu Fulga: Doi pe un balansoar
- Szasz Ianos: M-am făcut băiat mare
- Ion Gheorghe: Biedermann și incendiatorii
- Nina Cassian: Trecute vieți de doamne și domnițe
- I. D. Bălan: Popa Tanda
- Mihai Ungheanu: Cocoselul neascultător
- Mihai Novicov: După douăzeci de ani
- Gh. Pituț: Din lumea celor care nu cuvîntă
- Marin Sorescu: Oculul lumii în 80 de zile
- Zoe Dumitrescu-Busulenga: Memoriile unei fete cuminți
- Șerban Cioculescu: Inspectorul de ruine
- Adrian Păunescu: Adio Arme
- Radu Popescu și Petru Popescu: Învățăturile lui Neagoe Basarab către fiul său Teodosie
- Ion Alexandru: Apocalipsa lui Ioan și Ochii Măicii Domnului
- Darie Novăceanu: Omul nostru din Havana
- N. Manolescu: Alice în țara minunilor
- Victor Eftimiu: Mitter Courage
- Adrian Marino: D'ale Carnavalului
- Demostene Botez: Locul unde nu s-a întimplat nimic
- Ioanichie Olteanu: Lepturariul lui Arune Pumnul
- Al. Piru: Iubim de Octav Dessila
- Cornel Regman și Nicolae Motoc: Ismail și Turnavitu
- Mihai Beniuc: În căutarea timpului pierdut
- Ion Lăncrănjău: Codul manierelor elegante
- Valeriu Răpeanu: România Pitorească

Unu, doi, trageți ușa după voi

BONOM

GUNTHER GRASS

revelion

de Nicolae Tăutu

Cele 10 porunci ale criticului literar

JACK KEROUAC

Din „Povestea vorbii”

1. Să scrii doar despre prietenii de la Katanga (barul Bălcescu), Vatican (barul Podgoria) și Abotaj (barul Lido), motivându-te la masa rotundă prin „opțiune lirică”.
2. Să nu furi din Călinescu că te paste Cioculescu; să nu furi din Lovinescu că te arde Manolescu (De ciuip și pe a ta).
3. Se poate însă fura din Matei Călinescu deoarece e și poet.
4. Să nu învești la rubrica altuia că o pierzi și pe a ta.
5. Să nu critici pe cei din biroul Uniunii Scriitorilor că nu mai vești Parisul decît prezentat la televiziune pe falii tăiate de Dan Hăulică (domnia sa are filmul și cuțitul).
6. Să nu-ți faci chip cioplit la televiziune deoarece se află la masa rotundă chipul pătat al lui Dinu Săsararu.
7. Să-ți iubești aproapele numai cînd este în conducerea Uniunii Scriitorilor, dar nu cum te iubește și el, că veți ajunge la tribunal.
8. Să nu-ți ucizi cititorii prin complexul complex de complex substituiții cosmice, transcendente și legumice. Există oricînd o moarte mai onorabilă „salonul literar” bunăoară.
9. Nu uita citote din limbaj bu-gu-gu și bang-bing-bang (ridică nivelul cronicii și gradul de erudiție al autorului) și vei ajunge în jurul de decernare a premiilor de la „Cercul de aur”.
10. Această poruncă nu în drăznesc să o scriu, să nu ști supere pe mine criticii D. Micu Ov. S. Crohmălniceanu, S. Damian, Al. Piru, I. Negoșescu Marian Popa-Redivivus, Ilie Constantin, Mircea Iorgulescu, Valeriu Cristea, Nicolae Manolescu G. Ivașcu, George Munteanu N. Ciobanu, eu mai avînd im perioasă nevoie de ei, pe cînt ei neavînd absolut nevoie de mine. Deocamdată. Vine cînt Conferința și alegerea noului birou l Direct în biroul lui Iancu mă instalez. Și trecem la o administrație militară, sportivă.

Urări de Anul Nou

Urăm lui Alecu Popovici o nouă piele de leopard în 1971, deoarece vechea piele a rămas la uscat pe gardul proaspăt vopsit.

Urăm spațiului locativ să asigure locuințe tuturo scriitorilor în Istoria literaturii a lui Jenel Negoșescu. Locuință centrală (Sibiu), chirie dublă.

Urăm tuturor tinerilor scriitori o volum de debut și cu frecvența regulată în clasa XI (cu sau fără corigențe) să-și întocmească actele pentru pensii astfel ca pînă la finele anului 1971 să nu avem scriitor nepensionar. Bolile mai frecvente: astenie (restaurantul Casei Scriitorilor), alergie (la critică literară), daltonism (la ieșirea de la restaurantul Casei Scriitorilor).

Urăm revistei „Secolul XX” să apară cu numărul viitor în acest secol și nu în secolul XXI.

PROGRAMUL DE RADIC

31 DECEMBRIE 1970

- RADIO**
- 4.30 Concertul de dimineață. Corul „Podgoria” cu T. Păcă, Tudor George, I. Th. Ilea, Gh. Tălaz, O. Măgureanu, I. Grinevici și O. Genaru.
 - 6.30 — Gimnastică: Figuri yoga cu G. Sălțea și G. Dan.
 - 6.40 — Informații utilitare. prezentă Laurențiu Fulga.
 - 7.45 — Fe teme de profesia muncii Protecția vieții casierului Bătrîneanu în zi de plată.
 - 8.25 — Moment poetic. Cîntă și citește versuri: Camil Băltăzar.
 - 8.30 — La microfon melodia preferată. „Oh lady Mary” pentru Maria Banus; „Azzuro” pentru Matei Albastru; „Un uomo tranquillo” pentru Radu Tudoran; „Pe cărare sub un Brad” pentru Ion Doșu Bălan; „Succu-Succu” pentru Fănuș Neagu; „Yes sir that's my baby” pentru Șerban Cioculescu; „Quien sera, sera” pentru conferința scriitorilor din 1971: „Una Bambolina che fa no no, no” pentru Mioara Cremene; „Figlio unico” pentru Petru Popescu; „Mia povera vita” pentru Mihai Beniuc; Peisavi a un'altra” pentru Geo Dumitrescu; „A Cuba sind die Mädchen braun” pentru Pop Si-
 - 10 — Radio magazinul femeilor. „Contemporanele noastre”: Maria Rohan, prezentare de Ecaterina Oproiu; „Nu-i o problemă” de Sidonia Drăgusanu; „Dar, dăruire, dăruire la... Fondul literar” de Veronica Porumbacu; „Meniul zilei” preparat de scriitoare: Angheamant de pui de Sânziana Pop; Budinca de rată cedonăană de Vera Lungu; Căstraveți umpluți cu carne de Maria Arsene; Fritură de piept de miel de Alexandra Tîrziu; Do-vile umpluți de Ion Sofia Manolescu; Crocete de creier de Nina Cassian; Fritură de rată portocalie de Suzana Delciu; Bezele de Ang Blandiana; Gurițe de Ioana Nișlas; Gușă umplută de Letiția Popu; Lapte de pasăre de Tită Chipper; Limbă de pisică de poezia Porumbacu; Mere în rochițe galbene de Gabriela Melincescu; Meditație cu felii de lămie de Margareta Bărbuț; Minciunile de Ecaterina Oproiu; Mere japoneze de Andă Boldur; Mîncărie pe ardei de Constanța Buzea; Muschi italienești de Manuela Ghenghiesu; Piersici în coroană de Alice Basarab; Pesmele răsucite de Vera Călin; Pînișoare îmbrăcate în beza de Mariana Costescu; Salată de guzli cu maioneză de Maria Luiza
 - 11 — Paralele lirice. „Pîniș abă” de Dumitru Mircea și „Sînta Iulii” de Beethoven.
 - 12.15 — Ora satului. Lectură din Șerban Nedelcu acompaniat de cunoscuții solisti de muzică populară. La tambal: Mircea Radu Paraschivescu La to mare: Silviu Gheorgescu. La o cîntă: Mircea Sîntimbreanu. I nai: Corneliu Leu.
 - 13 — Cotele apelor Dunării c Traian Iancu.
 - 13.30 — Statul medicului și Aurel Baranga și Dan Tîrchiș
 - 14 — O carte pe săptămîni „Rolița” de Ștefan Gheorghii. Constată de Matei Călinescu Mihai Novicov, Nicolae Morar Adrian Marino Mircea Iorgulescu și M. Ungheanu
 - 15 — Antena tinereții Nicolae Stăian văzută din față și prîfil de Iuliu Rațiu, Mihai Negulescu, Alecu — Ivan — Ghilia Octav Panu-Iași.
 - 16 — Cadran. La microfon A

Pentru cititorii noștri: o galerie de portrete

Imaginar

umor și omagiu

ALBERTO MORAVIA

Scritorii și sportul

Uniunea Scriitorilor a înființat pe lângă Casa Scriitorilor o secție sportivă cu următoarele discipline:

- 1. OINĂ** — Antrenor: fostul campion național Demostene Botez. Jucătorii la băieți: Cornel Omescu, Octavian Stoica, Mircea Popa și Iulian Neacșu.
- 2. BASCHET și VOLEI** — Echipa: Mircea Sintimbreanu (trăgător), Corneliu Leu (ridicător) și Guță Băeșu (ridicător) ambii de la B. C. Moșogoaia; Adrian Pănescu și Al. Ivăsiuc de la B. K. Harlem New York.
- 3. CANOTAJ** — Antrenor, maestrul emerit Nicolae Velea. Tendor Păcă, Tudor George, Ion Th. Ilea, O. Măgureanu, Gh. Talaz, N. Tăutu, Al. Andrițoiu deoarece fug și mai repede să scape de apă. (Din cauza unei abateri medicale Fănuș Neagu a fost scos din lot. Sistem informații ca a reluat ușor antrenamentul. În urm: succes!).
- 4. CICLISM** — Antrenor în rondel: Cicerone Theodorescu. Echipa: Mihnea Gheorghiu, Anda Boldur, Manuela Gheorghiu, Tandem I: Virgil Teodorescu și Laurentiu Fulga. Tandem II: Eugen Barbu și Fănuș Neagu. Tandem III: George Ivăsiuc și Ion Lăncrănjan. Tandem IV: Al. Piru și Nicolae Velea. Tandem V: Octavian Stoica și Geo Dumitrescu.
- 5. GIMNASTICĂ** — Antrenor emerit: Laurentiu Fulga. La birnă: Traian Iancu. La paralele: Szasz Ianos; La inele: Georgeta Horodincă. La trapez: Al. Ivăsiuc. La sol: Virgil Teodorescu. La subsol: Mircea Micu.
- 6. PARASUTISM** — Antrenor Miron Radu Paraschivescu. Campion absolut al Casei Scriitorilor: D. Tepeșneg, maestrul emerit. Cursuri și re-luat antrenamentul.
- 7. LA LUPTĂ LIBERĂ** — Nicolae Mărgăneanu și I. Grinevici, campioni pe 1970 ai Casei Scriitorilor.
- 8. ATLETISM** — Antrenor Of. Of. Of. Crohmăniceanu. Campionii pe 1970: La sulită: Eugen Barbu. La garduri: Al. Andrițoiu. La sărituri în înălțime: A. Pănescu. La sărituri în lungime: Aurel Covaci. La obstacole: Ioanichie Olteanu. La cross: Miara Cremene și V. Ivăncescu. Maraton: D. B. Popescu 42 volume pe an. La Fond: Mircea Micu. La prăjină: Romulus Vulpescu.
- 9. TRAGERI LA TINTĂ** — Echipa de tir a „României literare”. În poezii: Ilie Constanțin (mai slab în întele mescătoare). În prozatori: campion național absolut Mircea Iorgulescu. În critici: M. Ungheanu.
- 10. La box:** Antrenorul Casei Scriitorilor: Haralamb Zincă. Campionii pe 1970 ai Casei Scriitorilor pe categorii: Cocos: Mircea Popa. Pană: Iulian Neacșu. Mijlocie: T. Păcă. Mijlocie mare: C. Omescu. Semi-grea: Tudor George. Greă și toate categoriile: O. Stoica.
- 11. NAVIGAȚIE SOLITARĂ**: A. E. Baconsky.
- 12. LA PESCUIT**: Campionii Moșogoaiei: la seniori: Demostene Botez, la juniori Titus Popovici, în apă tulbură R. Luca.
- 13. LA SAH**: M. Novikov.
- 14. LA AUTOMOBILISM**: Nicolae Breban cu Pop Simion.
- 15. LA TURISM**: Mihnea Gheorghiu, campion pe cinci continente.
- 16. PATINAJ** — antrenor suprarrealist C. Nisipeanu. Campionii pe 1971. La viteză: Gellu Naum. La figuri artistice: Ghiță Dinu. Cursa de urmărire: Virgil Teodorescu.
- 17. LA NATATIE**: Antrenor emerit: Majtenyi Erik. 300 m spate: Nicolae Manolescu. Săritura de pe trambulina: Emil Manu.
- 18. LA SCHI**: ANTRENOR emerit N. Argintescu-Amza. Echipa „Cumpătul” cu sediul la Sinaia: **Coborire**: Geo Dumitrescu. Slalom: Al. Ivăsiuc. Slalom urias: Adrian Pănescu.
- 19. La fotbal**, în sfârșit, și totul complet al Uniunii Scriitorilor. Antrenor: Geo Bogza. Consilieri tehnici: T. Marțian, Nina Cassian despre „Călătoria spătarului Măscu și a bănelui Mihnea Gheorghiu”.
17.30 — Scriitorii la volan: Teodor Balș.
18.30 — Cărți paralele. Emisiune de George Ivăsiuc.
„Omul cu ochii albaștri” de Ion Lăncrănjan. „Femeia cu ochii albaștri” de Corneliu Leu.
19 — Biblioteca de poezie românească. Poezia lui Vasile Iosif Emisiune de Ștefan Augustin-Doinas.
20 — De toate pentru toți. Notele regulament al Fondului Literar.
20.30 — Tableta de seară de Demostene Botez.
21 — De „Strajă Patriei”. Marșul executat de quartetul militar al „Uniunii Scriitorilor”: colonel Nicolae Tăutu, Traian Grecea I și Grecea II. La trombon Radu Teodoru. La corn Ion Anu.
21.30 — Noapte bună, copii! Basmul cu Asociația Scriitorilor din București.
22 — Cine nu știe câștigă. Tema: „Premiile Uniunii Scriitorilor pe 1971”. Emisiune de Geo Bogza și Șerban Cioculescu. Examinator: Edgar Papu.
22.30 — Moment poetic de seară.

ȘI TELEVIZIUNE

17.10 — Telescoala (limba română pt. clasele XI și XII). „Ouvrajul și travaliul subtil și hiperubtil al limbajului românesc” de ocaric critic literar.

18 — Căminii. Scriitorul Mihail Stoian în vizită la scriitorul Octavian Stoica și amândoi în vizită la „Eva”.

19 — Bună seara fete, bună seara băieți! Emisiune de Sânziana Pop în colaborare cu Tudor Măneșcu.

20.30 — Primul serial „Il fugitiv” cu Virgil Teodorescu.

Al doilea serial „Războiul” cu Eugen Barbu și Ion Lăncrănjan.

Al treilea serial „Incoruptibili” cu Traian Iancu.

Al patrulea serial „Războiul celor două poezii” cu Fănuș Neagu și Eugen Barbu.

Al cincilea serial „Lunga vară fierbinte” cu Al. Andrițoiu.

22.30 — Masa pătrată a televiziunii Emisiune gândită de Dinu Săraru.

22.40 — „Steană fără nume” cu Aurel Rău.

23 — Mai aveți o întrebare? Despre hipnotism. Cum se poate adormi: exemplificări din revista „Viața Românească”.

23 — Prim plan: Al. Jebeleanu. Prezentare de Ion Negoitescu.

23.30 — Telesport: de Of. Of. Crohmăniceanu.

24 — Inchiderea emisiunii de Virgil Teodorescu ajutat de tusa de Ghiță Dinu și Gellu Naum.

TV.

17 — Deschiderea emisiunii tot de Laurentiu Fulga.

ale scriitorilor străini de David Levine

TRUBADURI, TRUVERI, MENESTRELI, MINNESANGERI

Ștefan Aug. Doinaș, Dan Hăulică, George Fleancu, Ovidiu Drimba.

FORME DE RELIEF, PEISAJE

Alexandru Deal, Adrian Munteanu, Ion Pas, Lucian Valea, Valeriu Răpeanu, Haralambie Tugui, Anghel Dumbrăveanu, Ion Cringuleanu.

REZERVAȚIE DE FAUNA

Radu Bouraeanu, Mihai Ursachi, Aurel și Mircea Martin, Radu Lupan, Romulus Vulpescu, Corneliu Leu.

CULORI

George Alboiu, Matei Alabastru,

I. D. Bălan, George Suru, Veronica Porumbacu.

MESERII MEDIEVALE, TEOLOGICALE, etc. MESERII SEMI-MODERNE

Emil Ciuraru, Emilia Căldărăru, Nicolae și Modest Moraru, Mircea Ciobanu, Mircea Cojocariu, Ilie Furcaru, Angela Croitoru, Radu Cosășu, Ion Băieșu, G. Georgescu-Teologu, I. Protopopescu, Grigore Hagiu, Alexandru Paleologu, Paul Tutungiu.

PĂSĂRI, PLANTE, FLORI, ARBORI

Dumitru Corbea, Adrian Pănescu, Laurențiu Fulga, Sașa Pană, Corneliu Sturzu, Ion Corcora, Eugen Frunză, Mihai Fe-

lin, Al. Piru, Violeta Zamfirescu, Bujor Nedelcovici, Valeriu Go-

METALE INDUSTRIALE

Horia Aramă, Haralamb Zinca.

METALE RARE

N. Argintescu-Amza, Aurel Baranga.

MATERIALE DE CONSTRUCȚIE

Constantin Nisipeanu, Vlaicu Birna.

CONDIMENTE

Tita Chiper, Dinu Săraru.

CULTURA

Ion Bucheru.

NEAMURI, PODOABE

Leonida Neamțu, Daniel Turcea, M.N.Rusu, Ion Grecea, Mihai Elin, Ion Roman, Valeriu Armeanu, Florian Huțanu, Virgil Ardeleanu, Ioanichie Olteanu.

ARME ALBE

Cezar Baltag.

TIMP

Horia Zilieru, Crina Decuseară, Alexandra Târziu.

ASTRONOMIE

Dimitrie Steiaru,

PUNCTE CARDINALE

Biana Nord.

BONOM

WILLIAM FAULKNER

TRUMAN CAPOTE

Vrei să ajungi clasic?

- 1) După ce ți-ai publicat prima poezie în revista locală ai să faci un perios cerere de a fi primit în Fondul literar.
- 2) Să obții o prefață la a doua poezie pe care o vei publica în ziarul județean. Prefața să fie semnată numai de Miron Radu Paraschivescu și s-o anexezi cererii pentru a fi primit ca membru definitiv în Uniunea Scriitorilor.
- 3) Să-ți lasi barbă, mustăți, favoriți și să frecventezi „Podgoria”, „Biocul turn” și „Căpșă”.
- 4) Să anulezi pe toți clasicii și scriitorii în etate, anulându-le orice merit chiar și acela de a-și fi plătit cotizația.
- 5) Să faci datorii la Fond. Talentul e direct proporțional cu suma imprumutată.
- 6) Să nu achiți datorile la Fond. E treaba pășuniștilor.
- 7) Alege onirismul, letismul, dadaismul și plinge-te că nu ești înțeles nici măcar de Dinu Săraru — Szaltzman.
- 8) Să pretinzi la 17 ani premiul Uniunii Scriitorilor.
- 9) Să respingi premiul Uniunii Scriitorilor (vezi Săritre și Petru Popescu).
- 10) La 21 de ani să pretinzi la Televiziune săptămânal o masă rotundă.
- 11) La 22 de ani un prim-plan pe lună.
- 12) Să scrii cronici sportive. Dacă ai bună dispoziție abordează și pamfletul împotriva colegilor după formula: „Injură-mă, desfințează-mă, dar scrie despre mine”.
- 13) La 23 de ani să obții măcar un interviu de la Adrian Pănescu cu șase fotografii în profil și patru în trei sferturi.
- 14) Să devii spiritual: să scrii articole violente împotriva texturilor și a cinăreților (mai ales a unei cinstite...), de muzică ușoară. Nu țerta nici emisiunile de televiziune.
- 15) La 24 de ani să faci cerere pentru a primi pensie de la „Uniunea Scriitorilor”.
- 16) La 25 de ani să vizitezi Japonia, America, Anglia, Australia (la nevoie și Franța) și să vorbești numai în citate din Faulkner, Kafka, Camus și Ștefan Bossu.
- 17) Să devii subtil, adică să nu-ți plăcă nimic ce apare în presa noastră literară. Cel mult poți să lui Traian Iancu în zilele de plai.
- 18) La 26 de ani să conți prin orice mijloace să te propui la Academia.
- 19) La 27 de ani să-ți alegi loc de statie în Cismigiu sau în curtea Uniunii Scriitorilor, lângă Mircea Micu.
- 20) La 60 de ani să fii sărbătorit pentru prima dată: un volum de 62 pa. de amintiri.
- 21) Să scrii să-ți tradus în toate limbile mapamondului cu prefață de Aurel Covaci.
- 22) Să-ți aranjezi pensiile pentru urmășii pe care nu ai reușit să-i aduci în Uniunea Scriitorilor.

Necuvinte neîncrucisate

ORIZONTAL 1) O parte dintr-un premiu literar. Umbrela lui Dan Laurentiu în limba van-van-bo. 2) Ce a văzut Dan Hăulică la Paris. Ce n-a văzut Al. Andrițoiu la Roma (nu-l vorba de redacția „Familia”). 3) Data înființării Asociației Scriitorilor din București. Data descoperirii lui Vintilă Ivăncescu de Miron Radu Paraschivescu. 4) Zi de plată la Fondul literar. Numele pisicilor ce aparțin prozatoarei Gică Iuteș. 5) Poet premiat de Uniunea Scriitorilor pe 1971. Numărul privighetonilor, sticleților, scațiilor aflați în apartamentul dramaturgului Davidoglu. 6) Care va fi scriitorul ce-i va oferi un interviu lui Al. Raicu în ultimul număr al „R.L.” din 1971. În care oras și-a croit ultimul frac Mihnea Gheorghiu. 7) Poeti Frunză, Cringuleanu, Mugur, Dumbrăvă, Platin, Arbore, Copăceanu fac parte din revista „Ramuri”? Bobul lui Titus Popovici. 8) Zborul lui Icar. Zborul lui D. Tepeșneg în scriere sanscrită.

VERTICAL 1) Poetă nepremiată de „Contemporanul” ca la 1 orizontal. 2) De unde are Nina Cassian inelul cu smarald de Rostok. Cind a trăit Păuna Răzvan. 3) Cine scrie aceste rinduri. Un sfert din Petru Vintilă. Ce-l desparte pe Horia Bratu de Savin Braiu. 4) Cite victime va avea Ștefan Berciu în alitoarea sa piesă (în afară de spectatori). Din ce fel de blană își va confecționa Maia Belciu viitorul roman. 5) Seară liniștită la restaurantul Casei Scriitorilor. Care va fi instrumentul muzical din viitorul concert al cârții semănate de Sânziana Pop. 6) Ce ruj de buze întrebuințează Maria Arsene. Șirșitul romanului „Pine albă” de Dumitru Mircea. 7) În ce localitate s-a născut dar nu a crescut George Demeter Pan. Care vor fi scriitorii români ce vor obține peste zece ani premiul Nobel (e suficient să indicați numai șase dintre). 8) Ce palarie va purta romanciera Ioan Postelnicu la viitoarea conferință a scriitorilor. Și care va fi noul birou la această conferință.

DIAGONALĂ (la fel ca la orizontal).

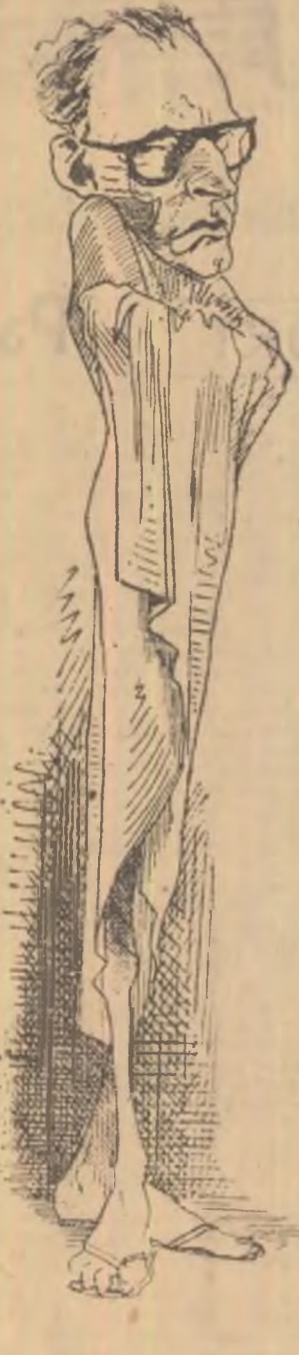
Numa mai puțin întințite: Zaharia Stancu, Geo Bogza, Eugen Jebeleanu, Aurel Baranga, Eugen Barbu, Fănuș Neagu, Nichita Stănescu, Ștefan Bănuțescu, C. Toiu (cu mulțiplii săi Decoleu, Mitou și Andrițoiu), Cezar Baltag, Laurentiu Fulga și Traian Iancu.

Numa mai des întințite: Tatiana Berindei, Marin Bucur, Ana Cartianu, Ștefan Bossu, Ion Clopoțel, Tudor Mihail și alții.

- PREMIILE
1. O excursie la Craiova cu vizitarea lui Vasile Bossu, care va da și autografe cu această ocazie.
 2. O prefață de Miron Radu Paraschivescu.
 3. „Almanahul literar” pe ani 69, 70 și 71.
 4. Umbrela lui Dan Laurentiu.
 5. Nu se acordă din cauza de economie.
 6. Trezirea la edituri din planul ferm la clasicul post-mortem.
 7. Două prefațe de Miron Radu Paraschivescu cu fotografia la Valen de Munte a autorului.
 8. Un pluşor roștit de Camil Baltazar.
 9. Capra prezentată în interpretare și adaptare proprie de Argintescu-Amza.
 10. Buhaiul prezentat de echipa Casei Scriitorilor (T. Păcă, Tudor George, Oct. Stoica, Iuga I și Iuga II).
 11. Sirba criticilor literari cu echipa condusa de maestrul Cioculescu și Margareta Bărbuță.
 12. Portretul în ulei de în al lui Ion Sofia Manolescu.
 13. Un abonament pe un an la canelul dramaturgic Cezar Baltag, Laurentiu Fulga și Traian Iancu.
 14. Două tone de cărbune combustibil și trei tone din „Viața Românească” (transport la domiciliu).
 15. Un autograf semnat de Traian Iancu pe o chităță din 2 la sus.
 16. O partidă de table cu poetul C. Nisipeanu.
 17. Nu se acordă.

TENNESSEE WILLIAMS

ARTHUR MILLER

Errata

Așa cum am anunțat, în numărul trecut de revelion al revistei noastre, în articolul „Anunt de Anul Nou” vom corecta greșelile (atât din vizi redacției cât și a tipografiei) survenite în această amplă listă de scriitori: Costache Canton, B. Goiculescu, Basile Văran, Baia Melciu, Befan Sterciu, Box Frunea, Ciril Varianopol, Cîna Nassian, Corințian Descreanu, Cariana Mostescu, D. Samian, Dina Sântulescu, Deonid Limov, Deorghe Gînu, Eacu Remescu, Fania Silp, Fadeline Morturescu, Ghilă Măfăia, Garcel Mafion, Giralae Manu, Gerard Lavriiu, Gidiu Ovenaru, Gașcu Theorghiu, Gara Miurgiuță, Galertu Voronescu, Glorian Frecea, Grigore Gagiu, Han Daulică, Hilarie Inoveanu, Ircea Radu-Macaban, Iraian Tancu, Ilvian Sosifescu, Ica Gutes, A. Livasiuc, Inilă Vivăceanu, Jelexandru Abdeleanu, Lonia Sarlan, Leorge Găzărescu, Leorge Gleznă, Lera Vungu, Ladu Rupan, Letre Pascalo, Moma George Taiorescu, Eugeman Drie, Ion Mofia Sanolescu, Mucia Lantu, Mardian Rino, Merice Partinescu, Larton Mili, Selena Mătasă, Mirgil Vaxulescu, Materela Gelinescu, Vicu Mindra, Micolae Noracu, Marin Flugar, Mironisac Funtescu, Musalin Rurșan, Melu Gusan, Matiana Ticolescu, Nasile Vicorvici, Nonstantin Cisipeanu, Narie Dovăneanu, Mihail Movico, Miron Padu Rararșchivescu, Plator Parnău, Pircea Navelescu, Pihail Metroveanu, Piorghie Ghetuț, O.Z.N. Pop, Pudor Popescu, Florian Forța, Rucian Lăicu, Răduca Galea, Linu Dăru, Siron Morcobete, T. Năutu, T. Neică, Tefan Sîta, Tlorian Fornea, Zioleia Vampirescu.

1	2	3	4	5	6	7	8
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							

Ultimul cuvint al autorului

- Dragii cititori, prin aceste pagini de umor fără maliciozitate, fără ură și fără talent, îmi iau adio de dumneavoastră pînă nu mă vor ierta colegii mei de scris și de Fondul literar.
- Pînă în prezent s-a hotărît:
- 1) Să nu mai fiu trimis în Franța, Anglia, Cuba și America așa cum am fost trimis în ceilalți ani.
 - 2) Să nu mai fiu înregistrat la radio la nici un moment poetic și de umor.
 - 3) Dinu Săraru mă va îndepărta așa cum m-a îndepărtat (în plan) și pînă acum de la televiziune pe motiv că nu-s telegenic ca domnia-sa din profil.
 - 4) Toate editurile mele vor fi trecute la cărțile în cel mai ferm plan, incut nici străneștii mei nu vor apuca să le vadă în librării.
 - 5) Voi fi lezat în atribuțiunile mele fundamentale de președinte al Comitei de cenzori a Uniunii Scriitorilor și voi fi declarat inapt.
 - 6) Vor răspîndi știrea că voi fi dat la muncă de jos să scriu pentru prescolari.
 - 7) Nu mă vor mai saluta decit neprieteniilor celor despre care am scris aici.
 - 8) Numele meu va fi scos din revista „Rebus” și mi se va tăia premiul revistei „Vîntorul și pescarul amator”.
 - 9) Nici o revistă nu mă va mai invita să colaborez (Poale „Lucaș-făruș”, dar numai de revelion).
 - 10) Și cel mai tragic verdict: se va birsi că am talent, că nu mai pricep nimic un premiu și nici împrumut de la Fond. Și că-mi pierd prietenii. Adio, dragii cititori!

Parodii după...

AUREL BARANGA

Fabula curcii
Curca găsind o mărgea
într-o băltoacă cu apă
veritabilă
potabilă
vru s-o facă rentabilă.
O duse deci unui bijutier
cu velleții de rențire
recomandînd-o: boabă de
pipier!

Bijutierul se îndoi
pînă muri.

Morala:
Cînd bijutierul se îndoaie
însamună că-n băltoacă
a fost apă de ploaie.

MARIN SORESCU

A strănută tare
Nu pot nici măcar stănuța
de teamă să nu se audă
cum scrijele portile adului
unse cu margarina Extra
Tot ce mi-a rămas
e această coastă
pe care am s-o dau
colegului meu de bancă.

— Ia-o tu, Ghiță, să vezi
ce însemnă viața în țeară
acum cînd gripa se poartă
pe la toate farmaciile.

NICHITA STĂNESCU

Alifazelul
A. B. C., cal calcator
dintr-un strugure de os
vijlînd cu BCA
mai stînger și mai... așa.
Zăr-ză-rică, zăr-ză-rea
limba nu mă mai slujea
cînd vroiam asemenea
cu cei morți a mai scria.
Diempenpeme, măr buiestru
împuscat exact la fix.
Cînd se cere sint maeștru
de la A și pîn-la X.

FĂNUȘ NEAGU

Posta redacției
N. Blîndu Ți-am citit
Lillogia. Știi ceva, mai scrie
3456 de pagini tot cu mina
aia și trimite-o la „Viața Ro-
mânească”. Eu nu mai am
tîmp s-o citesc că plec la
Brăila în concediu medical
să prind crăpșan la copcă cu
mîncioclu.

Ninel Icu: Povestirea trimisă
a fost ca un kil de Cotnar
botezat cu soare și tinut
în beciul lui Moșogoaiei
de vremea lui Brîncoveanu.
Îmi venea să

chium, și iau trenul de Arad
și să încalec pe deșelate ca-
pra promisă. Aproape că
nu-mi vine să cred că ești
din orășul ăla! Dumnea,
dece nu te-ai născut în bal-
tă, unde tremură streașia de
dorul păsării, pescării beau
votcă cu gama și joacă
barbut pe fundul ceanului...
Mai trimite dar nu veni pe
la redacție.

Ion Floricică: Zici că ești
croitor frunțaș și că scrii nu-
mai în timpul dumitale liber?
Bine faci! Croiește și scrie
și citește totul grupul sindi-
cal de care te gîndești, omșii.
După ce-l termini treci la
conducere să vadă și ei cum
și ce cu timpul liber. Cred
că nu te-ai înțeles directorul
cînd a dat ordin să-ți fure
creșta stîlului. Nu dispera și
pînă te transferă la Avînu
îmbrăcămîntei scrie cu creta
că tot aia e.

R. Omancieru: Du-te la
Obor sau în plața Matache,
îmbrăcămîntă, cînd se dă pește,
pînă o jumă de hanzii, usturoi,
bors, ardei iute și priz.
Pune totul la foc mic și adu-
gă după gust bulion sau tar-
hon. Pînă dă în cloot uli-țe
pe geam și numără stîlpii de
telegraf.

Dacă na-i lingură învirte
cu stîloul. Învirte, învirte
și nu te speria. Nu uita să
semezi.

Felix: Nu știu dacă ai
talent dar chestia aia cu
„pelicanul care cîrpea frum-
os și se gudura pe lîngă
tot felul de jivine cu păr
ridicînd din cînd în cînd
cite-o ureche”... e spusă ne-
maiomenit de sincer. Dacă
mai adăuga ceva strică to-
tul. Așa însă, e ceva. Trimi-
te-mi o poză de cînd erai
mic și o suviță de păr să
mi liniștesc.

B. Șerăfu: Nu știu la ce
redacție lucrează poeta Șo-
fia Manolescu și nici cîți
ani are. Știu doar atât: e
prietenă cu Nicolae Ioana
amîndouă cu Maria Arsene,
toate trei sint nečasătorite
legal. Dacă vrei să te lămu-
rești definitiv, cere relații de
la N. Tăutu, o autoritate în
materie.

Mircea MICU

TEATRU

Nu se poate spune, că fantezia germană se consumă toată, în materie de teatru, doar în ciuda-tele alcătuirii din beton, care închipuie clădirile „Schauspielhaus”-urilor, mai toate noi, de care te minunezi în fiecare oră.

Și pe dinăuntru se lucrează solid, tot cu tendință spre beton armat. Adevărul e că există o forțată în lumea ideilor și că poți întâlni aici montări originale, poate prea originale uneori, care fac totuși, ca unul cel puțin din focarele de teatru modern să strălucească nemțește. Dacă în unele magazine se poate intra cu mașina, de ce să nu se facă viraje și în piesele clasice? Întoarce pe dos, acestea ne vin și nu ne mai vin ca o mânășă. Experiența rămâne, însă, interesantă.

Teatrul din Düsseldorf, care a costat, mai deunăzi, 40 de milioane de mărci, fiind, ce e drept, și un fel de capodoperă a „Bauhaus”-ului deceniului 60—70 (seamăna cu un nor alb deasupra unui submarin) are șansa de a fi condus de Karl Heinz Stroux, regizorul cel mai marcant din Germania Federală Lui i se datorează, pe lângă cele două scene la construcția cărora a participat creind curentul de opinie favorabil (nemții se lasă greu cînd este vorba de dat bani pe artă) și multe montări prestigioase.

Să ne amintim că Eugen Ionescu, de vreo 10 ani încoace își lansează piesele aici. Durematt, Max Frisch, Albee, Pinter au trecut și ei măcar cu spiritul prin orașul de pe Düffel. Iată-ne așa dar pregătiți sufletește pentru un Hamlet în regia maestrului Stroux. Nu știu în ce măsură doamnelor în maxy și domni în capul gol vibrează la „a fi sau a nu fi” nemțește — sein oder nicht sein — : Sala însă e plină și deasupra copacului care susține scena (idee arhitectonică frumoasă) apare Hamlet investit cu atribuțiile regizorului modern. Piesa începe cu scena actorilor. Prințul Danemarciei, stă pe un scaun și comandă tare și cam răgușit (ca orice maestru) : „Scena cu fantoma”¹⁴. „Scena cu Polonius”¹⁴ etc. Cînd îi vine rîndul să joace, își pune o haină pe el și intră în rol, în modul cel mai firesc.

A vedea în Hamlet omul modern de teatru, creatorul unor spectacole noi, nu e rău. Toți învățau de la Shakespeare pe furis, sau mai pe față. Însă susținerea unui spectacol întreg pe această idee, mi se pare îndrăzneată. După câteva momente de acomodare, publicul își intră și el în rol, și orice găselniță ar fi pe scenă, el joacă tot cum scrie la carte. Și aici, ca pretutindeni, mari economii în decor. Scena e goală, pereții sînt din soară, prevăzuți cu uși și ferestre : totul se vede prin gauri, și fantoma tatălui lui Hamlet are mult spațiu. Costumele, în schimb, sînt tradiționale, grele, pompoase. Contrastul între costum și decor este menit să creeze acel echilibru fragil dintre capră

Hamlet regizează

și varză. Încolo, toate sînt ca înainte : se gesticulează, se alergă, se spun replicile cheie, — într-o lumină anume. Actorii mi s-au părut buni, fiecare în felul lui.

Hamlet, (Helmut Sohner) dincolo de o răgușală, sper temporară, o prinț astenic, sau al asteniei, desfășurînd în jurul lui acele virtuți și bulboane în care să fie tirite replicile celorlalte personaje.

Mărturisesc, am simții fiori trezind printre scaune și s-ar putea ca montarea lui Stroux să fi reușit, într-adevăr, să aducă un spor de artă la ceea ce știm despre spectacolul Hamlet. M-am gîndit că nu altceva a realizat și Radu Peniculescu la București cu al său „Rege Lear”. Ceva plutește în aer așadar Piesele lui Shakespeare din primele care cad sub suflul înnoirilor, așa cum dactilografele sînt primele predispușe a face cancer la buricele degetelor. Acum ce-o fi, om mai vedea.

Marin SORESCU

ARTE

FILM

Confesiuni la final de an

O inițială redacțională ne-a plasat într-un rol la care nici cu gîndul nu gîndeam. Și iată-ne, peste noapte, comentînd o peliculă și încă una, cu decinvoluntă obisnuită neofilor din revistele noastre. Hazul, că să-i zicem așa, era că numai cu o săptămîină înainte ne exprimaserăm, într-un alt săptămînal, rezerve grave față de așa-zisa artă a filmului. Rezerve la care nu-am renunțat. Singura explicație pe care ne-am dat-o (pentru că am acceptat, totuși, să scriem aceste comentarii) este că, artă sau nu, simplu joc pe baze industriale — cum îl credem noi — sau altceva mai de soi, cinematograful există cu amploare. O asemenea identitate de înegalabilă suprafață socială îngăduie toată gama de atitudini posibile, de la adulața sclavului pînă la negarea totală a ori-

căr merit. Nu ascundem că ne place această nemaipomenită vigoare a friabilelor pelicule cu umbră.

Cînd ai prilejul să frecventezi săliile pe ecran, cel puțin odată pe săptămîină, de-a lungul a trei trimestre (pagina de artă a „Luceafărului” s-a înfăptuit în numărul 16 ac.) e cu neputință să nu faci o mulțime de constatări. Pe unele din ele ne îngăduim să le ignorăm, în memorie, pe altele le supunem atenției eventualilor cititori.

Mai întîi, o anumită oboseală. Cum am mai mărturisit, pe la 10—12 ani rămîncăm ascunși printre scaune în pauze, vizionînd același film, de două-trei ori la rînd, și astu de câteva ori pe săptămîină. Era o foame grandioasă de cinema, pierdută treptat prin sașietate. În ultimii ani ne săturam cu un film pe lună,

nu mai mult de 10—12 anual. Și iată-ne acum mergînd volens-nolens la cai verzi pe pereți, indiferent de dorință (și adesea cu toată ostilitatea).

O altă constatare : D.D.F.-ul programează un număr de filme me-reasurabile în program și ne pomenim că nici nu avem de unde alege. Aștia sîntem, aștia deșilați. Reteaua noastră obligă peliculele, pe rînd, pe sămîntă, la o longevitate rarori meritată.

Geniile scrisori și adresări orale ne-au ușurat osteneala, alte reacții de o energie desconsiderare ne-au îndrîjit. Mai mult, am adresat cititorilor bănușii repetate la un an : unde putem juca biliard în București? Naivitate : în București nu ne putem desfășura cu așa ceva ! Singurele răspunsuri, unul de la profesorul Traian Lungu din Râmnicu Vâlcea (!) unde „avem un

biliard foarte bun, bile din fildeș veritabil și chiar cretă albastră pentru tacuri. De papice — ce să mai zic!” Bune și popicele, dar naveta plăcerii la Râmnicu Vâlcea e cam peste mînd. La fel naveta propusă de C.N. David la Tîrnăveni, unde biliardul are „program riguros și o taxă acceptabilă”.

Am vorbit prea mult despre această chemare a noastră. Revenînd la film, vom spune că, în linii mari, soarta „cinematografică” de film e suportabilă și are miculele sale satisfacții. Drept care ne spune la mulți ani, cu căldură celor ce ne-au citit, fie și din cînd în cînd, și-i vom avertiza că s-ar putea să mai continuăm această fidelețnicie, la urma urmei velleitri.

Ilie CONSTANTIN

ARTE PLASTICE

Scurt epilog

Nu știu dacă din tot ce am scris pînă acum a reieșit limpede părerea mea despre actuala Bienală, cum trebuie să primim o astfel de expoziție rezumată și vastă în același timp.

Dacă putem stabili gradul de maturitate, limite de forță ale momentului plastic strict contemporan, o încredințăm de idei mai generale pe marginea artei plastice, nu văduim oare multe individualități, pe acei artiști care s-au remarcat și se remarcă și astăzi cu plenitudinea?

Rămîne, deoarece m-am hăzardat să semnez aceste însemnări, acest comentariu, să reiau unele nume care m-au făcut să doresc din toată inima o apreciere mai directă. Atelierelor, expozițiilor personale, proiectele de monumente, sper să fie terenul mai adecvat noilor mele observații. Artista devotată picturii, ridicînd-o la cîntecul diurn, cu legi înscizabile și care se desvoltă mereu mai fecund prin acumulări succesive. Geta Năpăruș a știut să-și urmărească programul estetic intim, împîlîndu-l cu modestie și în tăcere. O modestie și o tăcere înalțurătoare care sînt tablourilor se deschid larg, uncieri în semn de înaltă prețuire și faoore. O știam pictînd pe spații mari, armonicizînd culorile cu delicateți și indiscutabilă măiestrie. De data aceasta, în suprafețele aproape ascundează privirea. O senzație usor hipnotică, adîncind spații din ce în ce mai vaste, este caracteristică defintelor a pinzelor acestui tânăr pictor. Il așteptăm în continuare.

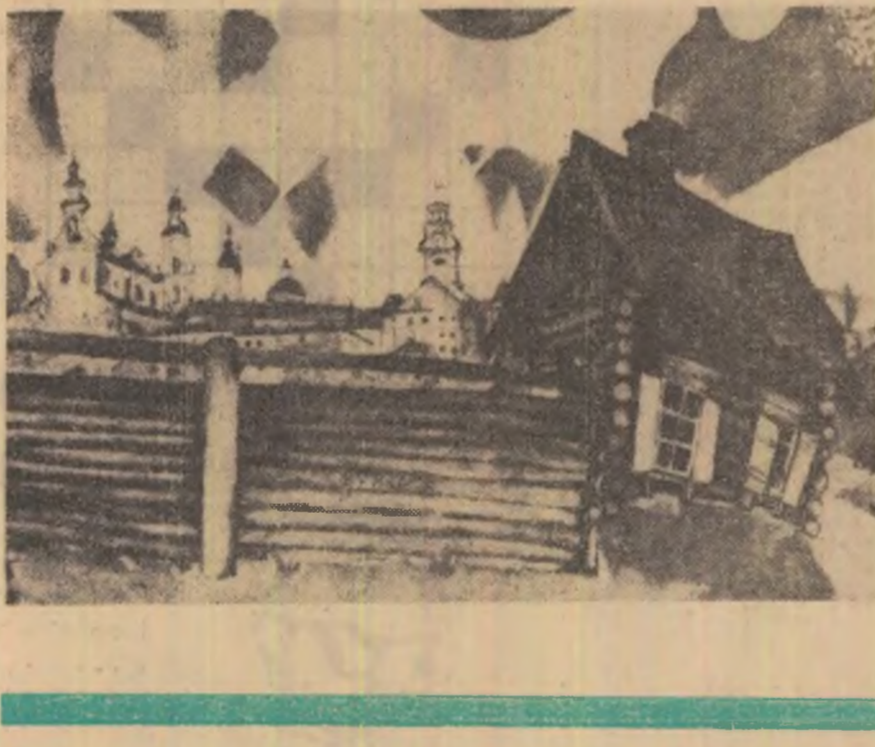
Consolidarea unui talent pe de o parte, afirmarea de debut a altuia, pe de altă parte, subliniază mai net, cred eu, reușita acestei Bienale.

Dacă putem stabili gradul de maturitate, limite de forță ale momentului plastic strict contemporan, o încredințăm de idei mai generale pe marginea artei plastice, nu văduim oare multe individualități, pe acei artiști care s-au remarcat și se remarcă și astăzi cu plenitudinea?

Rămîne, deoarece m-am hăzardat să semnez aceste însemnări, acest comentariu, să reiau unele nume care m-au făcut să doresc din toată inima o apreciere mai directă. Atelierelor, expozițiilor personale, proiectele de monumente, sper să fie terenul mai adecvat noilor mele observații. Artista devotată picturii, ridicînd-o la cîntecul diurn, cu legi înscizabile și care se desvoltă mereu mai fecund prin acumulări succesive. Geta Năpăruș a știut să-și urmărească programul estetic intim, împîlîndu-l cu modestie și în tăcere. O modestie și o tăcere înalțurătoare care sînt tablourilor se deschid larg, uncieri în semn de înaltă prețuire și faoore. O știam pictînd pe spații mari, armonicizînd culorile cu delicateți și indiscutabilă măiestrie. De data aceasta, în suprafețele aproape ascundează privirea. O senzație usor hipnotică, adîncind spații din ce în ce mai vaste, este caracteristică defintelor a pinzelor acestui tânăr pictor. Il așteptăm în continuare.

SUPLINATOR IX

Grigore HAGIU

Desena de CHIȘAGALU

TELEVIZIUNE

Vizavi de numărul 8

Mai sus de numărul șase artele s-au lăicizat. Mai sus de numărul șase artele s-au democratizat. Muzele au devenit populare și de acces real; cinematograful, Muzele au devenit populare și de acces real; televizorul, imaginea de film a surprins așteptările. Imaginea de televiziune a depășit așteptările. Așteptați în scaune de spectacole sau în scaunele propriului nostru domiciliu ne pricepem toți.

E foarte sigur că din punct de vedere al publicului televiziunii are cel mai mare acces. Publicul săliilor de concert a bătut publicul săliilor de teatru, publicul săliilor de cinema a bătut publicul săliilor de concert, publicul televiziunii bate tot. Ideea de spectacol la domiciliu ne-a fascinat. Ideea de spectacol total ne-a contaminat. O instituție cu atâtea chei cîte gusturi, ne sechestrează în scaune: vrem film? Vrem la televizor. Vrem șah? Vrem la televizor. Și masajele electrice. Avem, vedem.

O instituție de cultură larg accesibilă este o instituție disponibilă. Ciți clienți, atîtea promisiuni. Responsabilitatea care incumbă este enormă. Și nu trage greu satisfacerea doleanțelor săi trage rolul educativ. Șansa de a comunica tentează întotdeauna șansa de a convinge, nu împușcăm numai înțelegeri cu un cuvînt ci și aplauze. Televiziunea cere aplauze. Dacă e vorba de partizan cultural, ugrada e este mare. Este o ogradă pentru instrucție. Între mijloacele de mass media televiziunea transmite nu numai numărul cel mai mare de informații dar și numărul cel mai contaminant. Orice cuvînt noliptitoare am inventa, imaginea duce tot. Și dacă tot duce, nu poate duce oricum. O șansă de moliptire în masă alături de morală și de estetică duce direct la instrucție. Televiziunea distruge cultura dar o și servește în același timp. O distribuție cu rezonanță. Totul e cine face reklamă și cum. Și pentru ce se face reclamă.

Scopul final este formarea gustului public. Vizul scopului este satisfacerea gustului deja format. Lapase doar rețetele. Sau se-ncearcă. Studiul este de provizoriu; ce ne place, ne place, nu dăm nimem traba pe aburul de pe gard. Încî, cum ar trebui alcătuit un program ideai de televiziune, nu se știe. Se-ncearcă și televiziunea fine de încercat: mijlocatoarea căutări în adevărul în valuri, micul ecran oglindește despărțirea apelor de uscat.

Sănziana POP

SPORT

Partida nemuritoare

...În minutul șaisprezece al partidei, în mijlocul unei tăceri mormolinte, din care foarte slab, ca de pe o altă planetă, se auzeau vocile răzlete ale celor câțiva suporteri români, majoritatea la masa presei, portarul Răducanu țesînd la înaintare, ca un veritabil centru atacant, lucru cu care noi, românii, eram obișnuți, dar care pe mexicani, brazilieni, nemți, italieni și pe englezi, mai ales, îi intrigase la culme, știuți fiind pasiunea insularilor pentru isprăvile năstrusnice... deci, Răducanu, Rică al nostru. Tamango, cum vrei să-i zicem, diblînd de un singur pe toți jucătorii celor două echipe, și pe cochepierii săi români, speriați de aventura aceasta și care voiau să-și ia mingea din picioare și să-și trimită la locu său în portar, pe care îl luase, îngrozit, aripa stînga. Lucescu, căpitănul unsprezecelei îndrăgostit de Apolloniaire (poetul) — intrase cu balonul în poarta brazilienilor cu Pele, care se țînuse scai de el, cu Alberto Carlos și cu Clodoaldo, cu toți. Fraza noastră întorochiată, plină de incidente nu înseamnă nimic pe linia driblingului lung, epepolic, al faimosului GOALKeeper. fată la toate, și în atac.

A fost un moment sublim, unic în analele fotbalului și pe care presa mondială nu a încetat să-l comenteze pînă azi : cum un portar, părăsindu-și poarta, a băgat gol unul alt portar, celui de la celălalt capăt al terenului, bineînțeles.

Arbitrii, uluiți de această acțiune nu știau ce să facă. Arbitrul de centru, înmărmurit, uitase să fluiera gol. Abia peste multe secunde, revenindu-și, a consemnat punctul (desi fusese olandez reclama... oșaid) Era o situație neprevăzută. Într-adevăr, totul avea aerul unei infracțiuni (un portar să străbata tot terenul și să marce gol) — marile crezi însă nu sînt create la început, pe urmă, lumea se obișnuiește. totuși e ca nouătează să se împună repede și să câștige adepți.

Definim pelicula care a făcut nemurilor golul marcat de Răducanu în poarta lui Felix. Acesta, Felix (ce ironie a soartei !) face în labră, leșinat, pe linia porții, cu capul lipit de bara stîngă laterală, unde Rică, cu o față, îl azvirlise, făcîndu-l să se lovească în timp.

Peste zece în careul de șase metri, trîntit și el la pămînt, cu un braț întins implorîtor înainte, iar pe fața lui simpatice se disting semnele unei furtii neputincioase. Clodoaldo stă în genunchi, puțin mai alături, ușor apăsător înainte, gata să cadă, acoperindu-și obrazii cu palmele. Carlos Alberto, într-o poziție imposibil de deșertis, dar care trădează ten-

ARTE

revista străină

● LES NOUVELLES LITTÉRAIRES (dec. 1970). Cu premiul Interallie a luat sfîrșit sezonul premiilor literare în Franța. El a fost decernat lui Michel Deon, (candidat fără succes la premiile Renaudot și Académie) pentru romanul Les Poneys sauvages (Galimard), la o diferență de numai două voturi față de Anne Hebert (Kamouraska), principalul contracandidat.

● Cărți de artă în librăriile pariziene: Ce mai frumos bestiari din lume de P. P. Grasse, Comorele Iranului de A. Mazaheri, Jurnalul impresionismului de Maria și Gotfrey Blunden, Scriituri de Max Ernst, Parisul utopiilor de Yvan Cuișt, Paris de Paul Morand, Dali de Dali.

● Academia Goncourt a ales (pentru prima dată!) o femeie printre membrii ei. Ea se numește Françoise Mallet-Joris și urmează să ocupe locul marșavan vacant prin moartea lui Pierre Marc Orlan. Scriitoarea s-a făcut cunoscută prin cărțile Rempart des bégünes (1951), L'Empire celeste (1958) și, mai recent, La Maison de papier.

● Pentru a celebra aniversarea a o sută de ani de la apariția cărții 20.000 de leghe sub mări, la Nantes (locul de naștere al autorului) a fost deschisă o expoziție comemorativă Jules Verne. La inaugurare, a fost prezentat filmul lui Jean Vidal, Viața lui Jules Verne.

● În valoare de zece mii de franci, al douăzeci și unulea Mandat al poștilor francezi a fost împărțit între Ribemout-Desaignes și Racul Verges. Organizată de președintele Sindicatului scriitorilor, Pierre Bearn, această operă a reunit în acest an 226 scriitori — donatori printre care Malraux, Aragon, H. Bazin, R. Caillois, M. Druon, J. Prevert, R. Queneau, J. Romains etc.

● L'EXPRESS (14—20 dec. 1970). Săptămîna aceasta, în atenția rubricii de Cărți au stat debutanții, arătînd condiții de tipărire (tiraj 4.000 exemplare) și posibilitățile de afirmare ale tinerilor scriitori. Mathieu Galey numește șase din cele cîtevazeci de autori ce au debutat în anul 1970 în Franța (virșta lor: 20, 21, 25, 27, 30 ani); profesia: studenți în litere, ziaristi, un cineast) conchizînd : „Ciți dintre ei anunță un autor ? O primă carte e o sticlă aruncată în mare, o tentativă romantică de a fi înțeleși undeva, de a atinge inima necunoscuților și a le trimite un mesaj...”

● LE NOUVEAU CINÉMONDE (dec. 1970). Jean Gabin despre „monștrii sacri”: „Există actori de comedie. Nu există monștrii sacri”. Despre impozite — „Puteți să scrieți că dau 70% din câștigul meu peceptorului și că sînt cel mai prost plătit dintre vedeți — nu spun că sînt cel mai prost plătit din întreaga cinematografie”, Despre filmuri : „Este rezervată generalilor. Noi, actorii de comedie, avem ceea ce se numește P.P., popularitate provizorie”. Despre popularitate — „Nu știu de ce vin oamenii să mă vadă. Singurul lucru pe care îl știu e că încerc să fac filme bune. Am făcut și filme proaste. Nu era vina mea...”

● „Profesionistii riscului” — cascadorii, fac obiectul unui interesant articol semnat de Mario Beunat. Autorul notează în închierie : „Poate că într-o zi vedetele cascadorii vor fi la rîndul lor celebre și apreciate de marele public. De ce nu ? Chiar dacă autorul propriu deplasat al unor staruri ar suferi o controlvitură. Nu s-ar face decît dreptate”.

● Dintr-un interviu cu Louis de Funès: „În acest moment îmi dau seama că trebuie să mă reinnoiesc. Fac tot timpul același lucru. O fac forțat de împrejurări, mi se propune mereu același gen de filme, cu același gen de situații. Deci fac aceleași grămise, am aceleași expresii... Sînt în stare să găsesc gag-uri. Să au idei însă pomin de la un scenariu... comicul meu este cel mai adesea un comic de situație și de expresie... Imi plac gag-urile care alunecă, în absurd, ca de pildă, cele din filmul la care lucrez acum, Sur un arbre perché... Sînt în bucătăria unui restaurant, în timpul războiului, și trebuie să-i dau unui neamț care se găsește acolo rețeta unui suflet de cartofi. În timp ce i-o dictez, fața mea, aflată în umbră, are exact profilul lui Hitler. Ceea ce îl face pe neamț să tremure de spaimă... Detest să ies în Paris... Detest galeie, cocktailurile. Toată lumea are aceeași atitudine...”

● Potrivit „carnetului de note” al revistei, cel mai bun film al lunii decembrie a fost Le Voyou de Le Louche iar cel mai slab Nevinovalte (cu B. Bardot și A. Girardot).

MUZICA

LA MULȚI melomANI!

Urarea titulară nu vizează din păcate prea mulți. Combatanții contemporanului, care seag preluatului nostru, nu sînt numeroși. Sunt cei analizăm motivele, să vedem raporturi, interacțiuni, contacte, să dăm vina pe sporadica educație muzicală din școală, să tragem la răspundere micul ecran și să-l acționăm în justiție pentru că ne-a răpîit mușterii. Niemi n-ar recunoaște cu plăcere că nu „obisnuiește” cărți, dar la concert nu-i o rușine să nu mergi pe toți nimem.

Melomani, aceia care sînt într-adevăr, au țesit victorioși din cruciada împotriva ocupațiilor de tot felul, a oboseli, a sedentarismului, a obișnușiei. Pentru alții chiar concertul este doar o obișnuință, un tic. Sau, știu eu, un snobism.

Iubitorii muzicii nu sînt omogeni, chiar că aderăm. Ei au gusturi, preferințe, seag preluatului nostru. Mai toți respectiv oricâ creanțe post-bartolice, sau chiar post-raveliane. Cîtoră dintre ei le place Webern, cîți îl iubesc pe Boulez ? În general, la lucrările mai noi, nu-si dau osteneala măcar să afle numele compozitorului. Nu se străduiesc să-și familiarizeze cit de cit muzica auzită. Ei știu dinainte că e-o să se placă. Vin la concert ca la un marșiu, dispun să meargă pe baricadele conservatorului, ale închistării comode și avolînziștoare.

Dacă cu primele auziții de strictă actualitate (poate anul să-i ducă în sfîrșit pe Cage, Xenakis, sau Ligeti) nu stăm prea bine, în schimb cu audierea operelor de anticipație sau de legătură între etape sîm foarte vîn. Toată această legătură ar face accesibilă muzica nouă, ar prezenta-o altfel decît ca apărut din cer. Cîți melomani care știu pe de rost concertul de pian de Ciaikovski au auzit și reuzit Aria fugii, sau ultimele curte de Beethoven, cunosc opera lui Mahler sau ceea ce tîneretea a lui Schönberg ?

În muzica actuală stăpînesc și cîmă două tendințe : una ar fi cea extrospectivă, de orelație cu momentul artistic general, cealaltă ar fi aplecarea introspectivă tocmai spre anstrelele muzicii, spre ceea ce are e nepieritor. Acest lucru, continuitatea și repetabilitatea, foarte puțin îl înșeleg. Uneori se prezintă publicului lucrări fals moderne, copii născuți morți, precum cantatele lui Orff, în timp ce pe melomani încercați îi mai sperie muzica lui Prokofiev, cel mai tonal dintre compozitorii tonali ai secolului.

Lucrarea programată poartă todeauna girul specialității. Ea nu este propusă unei dezbateri și chiar dacă ar fi, nu așa se susține un punct de vedere. Aceasta i-ar putea determina și pe admiratori să confunde sala de concert cu stadionul și să scândează: „Hai tu, Stroo”. „Nu te lăsa, Tiby”. Cred că la asta, Neagos Barab s-ar da jos din perete, crezînd că a greșit adresa.

Costin CAZABAN

Vizită în stil Rembrandt

„Vacanță într-un spital englez“

O infirmieră blondă, ciorapi negri, bonetă albă, șorț alb ca neaua împinge căruciorul metalic, care de-alungul coridoarelor strimte, cotite, întortochiate, vopsite cu un lac ce bate în galben, mă duce spre Casualty Service.

Studentii veseli, zănațeci, prinși într-o fardolă voioasă se îndreaptă în fuga mare spre bodega Dragonul, cit mai este deschisă. Timpul își pierde măsura; clipele nu mai sînt egale. Primele secunde mi s-au părut interminabile, pe cînd numele meu era trecut într-un catastif mare, negru, am avut tot răgazul să contempți palăria reginei Mary, care venise să viziteze spitalul în 192... În schimb am fost dezbrăcat cit ai zice pește. Pe urmă am început să aștept...

Internul îmi pipăie acum genunchiul cu infinite precauții încercîndu-mi reflexul rotulian, îndoiindu-mi și desdoindu-mi încet piciorul. Dîrdîind, clătînînd din dinți, îl priveam, surprins, cum își aprindea țigara: isprăvise palparea. Reluîndu-ne mersul (dacă se poate spune astfel) căruciorul și cu mine ne îndreptam spre unul din etajele de jos unde nu se mai auzea nimic din agitația orașului. O ușă dădea spre incinta caloriferului, o adevărată uzină, termică; înaintam, printre țevăriile enorme, către misteriosul X — ray Service. În fine, intrară în încăperea aceasta care semăna cu o cazemată, sau cu postul de pilotaj al unui submarin — pereți de plumb, șine suspendate, un periscop greu de metal, și, telecomandat din cabină, zumzetul acesta de albine invizibile care își încep muzica în momentul cînd mi se cere să-mi țin respirația.

...Se făcuse tirziu cînd am ajuns în sala comună, după alte și alte culuare, urcînd cu liftul, oprindu-ne, și iar urcînd. Mai înaintasem cu încă un pas spre despuiera mea completă de orice personalitate. Haina mea de tweed, cumpărată cu atîta mîndrie, la Scotch House, dispăruse într-un dulap, o dată cu palăria, pardesiul și pantofii, toate strinse cu o mîna fermă (dar la ce-mi trebuie mie palăria?) Și iarși infirmiere cu ciorapi negri frumoși, cu halate bleu cu guler alb, cu bonetă bretonă, cu părul coafat permanent și cu aerul atrăgător al englezoaicelor, cu atît mai plin de seducție, cu cit știi că nu va dura mult. Sala părea imensă, avea ferestre înalte, perdele trase, de-a lungul a douăzeci și opt de paturi paralele, cu parchetul dat cu fenol, cu mese metalice și, din loc în loc, cite un balon de oxigen sau aparatul de numărat picăturile.

Înaintea fiecărui pat, un dulăpior cu sertare, destul de încăpător ca să-ți pui în el lucrurile; o priză pentru căștile de radio. În fundul sălii, un televizor și un telefon mobil, ceea ce nu vei găsi în nici unul din spitalele franceze.

La adăpost de grijile zilnice

Ceea ce m-a frapat mai întîi a fost zgomotul, acolo unde m-aș fi așteptat să fie liniște. Pe ferestre între rumoarea orașului, duduitul mașinilor întorcîndu-se în Mayfair sau Kensington. Din fiecare pat se ridica o voce ciudată, înăbușită, fără ritm, ca sunetul unui motor care gîlîie; tusea, horecîiala bronșitei, șuieratul astmaticilor, vaietele operațiilor alcătuiu o melodie stranie, în care sforăiala sonoră, inegală, individualizată, a douăzeci de oameni cufundați în somn jucau, în această orchestră confuză, rolul alăturilor.

Toată noaptea am auzit acest zgomot — în ciuda aspirinelor luate, — ca un semnal banal, întîm și reconfortant ca viața, și aici, nu se învoia să se oprească.

Ceea ce m-a mirat, de îndată ce miini abile mă întinseră în pat, (un pat suspendat, care nu era deloc neplăcut) și mă oblojiră cu o devoțiune religioasă, a fost sentimentul de calm ce mă învălu, în ciuda febrei, a singurătății și melinșteii. Scăpasem de povara vieții, pusă la adăpost de grijile

zilnice. În sfîrșit, se ocupa cineva și de mine! Răpitoarea mea soră de caritate — foarte înaltă, cu un coc de păr castaniu ridicat pe ceafă, cu brațe rotunde făcute să poarte prunci, cu un piept tot atît de tare ca mușchii gambelor, cu un aer decis și ochii cenușii, rizători — îmi adusesse, semm că eram favorizat, o ceașcă de Nescafé și băuturi. Nici un banchet nu se compara cu asta.

Toată noaptea am rămas treaz, trîgînd cu urechea. Învățai să recunosc zgomotele, accelerația mașinilor pe bulevard, frîna bru-

PIERRE de BOISDEFRE

tală la încrucișări de străzi, chemarea bolnavilor cerînd oala de noapte, șoaptele infirmierelor de gardă pe care nimbul unei mici lămpi de culoare roz le făcea să semene cu două madone de Burne-Jones; să deslușesc, deasemeni tusea celui ce suferea de cathar de a astmaticului, sforăitul muzical al unuia, de respirația ca de foale a altuia. De două ori, cineva a venit să-mi tragă perdeaua, să mă întrebe dacă totul merge bine. Zorile se arătau la fereastră. Cîrînd, pași răsunară pe parchetul carelat. Nu știam că bolnavii, ca muncitorii care fac muncă grea, își încep ziua din revărsatul zorilor...

Cînd mă aflam în Franța, nimic nu mi se părea mai jalnic decît sala comună a unui spital, adunătura aceea de mizerii putrezînd în duhori, în vaiete și suferință. Fără îndoială, nu se mai vedeau alergînd pe paturi gin-dacii care, cu douăzeci de ani în urmă pigmentau poveștile internilor, dar omenirea aceasta mizerabilă, muștruluită de femeile de serviciu îmi părea vrednică de pana lui Dante. Mă înșelasesm?

Sala comună a unui spital nu e, în mod cert, paradisul, dar nici infernul: numai purgatoriul, unde fiecare, de bună voie, așteaptă învierea. Bucurie a unui obraz tînar de față, zărit în faptul dimineții; bucurie a unui bol cu apă caldă în care îți inmoi mîinile nădușite și fața unsuroasă de febră; bucurie a primei cești cu ceai, amar, aproape arzător, desfătîndu-ți buzele și cerul gurii...

La dreapta mea, un inginer petrolist, cărînt, în pijama de mătase, în culorile Union Jock, venise de-a dreptul din Kuwait: în mijlocul deșertului, mașina lui capotase pe o placă de laterită; avînd ruptă șira spinării, un avion îl transportase la Londra. Operație: patru luni de imobilizare. Peste o

săptămînă, va ieși din spital. Convalescența în Bermude, plătită de societatea la care lucrează; nu s-ar fi putut spune că era un desmoștenit al soartei. Și el știa acest lucru, și ca și cum ar fi căutat iertarea, nu deranja pe nimeni și servea singur, deși suferea încă destul de mult.

O atmosferă de „pub“

La stînga mea, într-o simetrie perfectă, un spălător de geamuri în vîrstă de cincizeci și șapte de ani, cîrn, cu păr alb, cu accent Whitechapel. Dar un spălător de geamuri britanic nu este un „proletar“: el este un sindicalist care se dă jos de pe scară ca să-și ia ceaiul și care locuiește într-o casă la o oră distanță de Londra, așteptînd să iasă la pensie... Jumătatea lui vine în fiecare zi să-l vadă, la orele șase fix, și palăria ei verde, mantoul pușat, tenul trandafiriu, nu s-ar deosebi întru nimic de cele ale milioanele de neveste din clasa de mijloc. Spălătorul de geamuri căzuse de pe scară de la al doilea etaj al unei case pînă la temelie unde își rupsese piciorul pe una din acele teribile scări de ciment, mărginite de un gard de fontă neagră, scări ce duc de la trotuar la subsol. Rezultatul: coaste rupte, femurul, gamba și călcîiul fracturate, două operații, trei luni de spital, cinci cuie, în peroneu, șapte săptămîni de zăcut înainte de a merge fără cîrjă.

Omul se arăta foarte mîndru de acest accident. „Un altul ar fi murit pe loc“. **But, I'm a man of steel!** (dar eu sînt un om de oțel). Povestea pătania lui cui vrea și cui nu vrea să asculte, ca un erou rînit pe cîmpul de bătălie. Trebuia să-l ascuți, să-l servești la domiciliu, să-i aduci ceaiul lui, jurnalele sale, țigările sale, să admiri bebelușul vînat și cu fața de maimuță pe care îl aducea o mamă tînară ce nu-și mai încăpea în piele: **Nice baby! Really fine!** (Drăguț copil! Într-adevăr reușit!) Repeta bunicul înveselindu-se bruscă.

Inginerul petrolist era un om modest din care soarta făcuse un „capitalist“. Spălătorul de geam era un senior care descoperea cu voluptate plăcerea de a fi servit.

În fața patului meu un om de șaptezeci de ani, gemînd și tușînd, abia mai respira. O țevă lungă îi descărca vezica canceroasă într-o pungă de material plastic. Ingrijirile, hrana cu lingurița, cite alte operații istovitoare. Infirmierele se achitau de misiunea lor cum puteau mai bine, dar fără tragere de inimă. După amiaza însă o vedeam venînd pe bătrîna lui soție și mă minunam observînd cită iubire se risipea pentru biata

aceea făptură suferîndă și împuțînată la trup: un anumit fel de a-și ține bărbia, de a-și săruta fruntea, și toată durerea moșului bolnav se ducea ca luată cu mîna.

Alături zăcea, întins pe partea dreaptă, un tînar hippy cu un păr mare creț și cu niște favoriți bogăți. Aducîndu-i flori și cadouri, domnișoarele se succedau la căpătîiul său într-o ordine admirabilă, fără a se ciocni vreodată una de alta. Ele îl sărutau drăguțe pe bolnav pe gură, una sau două chiar puneau oarecare pasiune. Îmi închipuiam ravagiile pe care trebuie să le fi făcut acest Arlechin buclat. Dar mă miram văzîndu-l cum bea, sub privirea indulgentă a infirmierelor, caritate serioase de whisky și de beaujolais, el care fusese operat de rinichi și care, cu trei zile înainte, zăcea imobilizat, hrănit cu pipeta.

La ora șase fără un sfert, pasul militar al nevestelor, pasul, mai dezinvolt al domnilor tineri, în costume vîrgate, cu garioafe de butoniere, cu brațele încărcate de pachete, trezeau spitalul. Era ca într-un „pub“: mini-

Desen de CHAGALL

jupe și maximantouri, sticle de bere și țigări cu tutun blond, **Penthouse** et **Playboy**, circulau în mijlocul unui vacarm atît de mare, încît infirmiera negresă, jumătate indignată, jumătate înveselită, se adresa petrecerii, cu mîinile în șolduri: „**Ladies and Gentlemen, this is not a pub, this is an hospital!**“

În fața mea, bătrînul operat de vezică se enerva. Nu era lăsat să doarmă! Seda în curent! Nu i se dădea aspirină! Văicările lui le scoteau din fire pe infirmiere. **He's so confused!** (E zăpăcit!) spuneau ele. Vecinul meu nu era **confused**. Se simțea rău și nu era îngrijit (era spălat, era hrănit, dar nu era îngrijit. În zece zile, nici un medicament...)

Și totuși o ducea mai bine. Dimineața și seara era așezat într-un fotoliu. Mereu bodogănea, dar ochiul lui era mai ager, respirația mai puțin sacadată.

Totuși, întorcîndu-se în pat, cu greu reușea să pompeze aer prin gura lui largă fără dinți.

Am întrebat infirmiera. E pierdut? „O, nici vorbă, mi-a răspuns ea, așa poate s-o țină săptămîni în șir!“

Demonstrații cu cărți de joc și maimuțările

Omul a murit chiar în noaptea aceea. La ceasurile patru, infirmiera de serviciu a dat perdeaua la o parte, a ridicat receptorul și zece minute mai tîrziu căruciorul sosi. Vecinul meu, cu fața liniștită, destinsă încetase de a mai suferi...

Cele trei saltele de material plastic au fost stropite cu dezinfectant, ceafecurile schimbate, iar dimineața locul mortului a fost luat de un nou venit, un producător de la televiziunea independentă, grăsuț și rotofei. „Nu știu de ce am venit aici, mă simt splendid“, mi se confie el. Din nu știu ce examen reieșea că rinichiul lui sting nu funcționa. „O să-mi-l repare! În zece zile

am să fiu în picioare“. Noul venit era plin de viață. El făcea demonstrații cu cărți de joc și toată lumea ridea cum îl maimuțărea pe Harold Wilson, pe Heath și pe lord Snowdon. A doua zi, căruciorul veni să-l ia și omul era tot atît de vesel și ridica în semn de victorie degetul arătător și inelarul.

Patru ore mai tîrziu, în salon se întorcea un asfixiat, cu fața galbenă și ofilită. A doua zi, îi strînse mîna care ardea. Bolnavul suferea dar se arăta mereu tot atît de optimist: „Mi-au scos rinichiul, mă simt mai bine. Așa, n-o să mai am neplăceri și o să mă vindec mai repede“.

M-am abținut să-i spun că ocupa locul mortului.

Lecția de anatomie

Mă credeți, nu mă credeți, zece zile am fost fericit. Aveam sentimentul că părăsisem pentru o clipă viața mea absurdă numărată minut cu minut, rutina lucrului, pentru o existență mai calmă, mai puțin fragilă. Dimineața nu mă mai miram de gălăgia care ne trezea la orele 6 pentru curățenia zilnică. Făceam parte acum din mica turmă de valizi care, la șase și jumătate fix întindeau vecinului de pat acel early morning tea, cei care în prima zi îmi făcuse atît de bine. Ceva mai tîrziu mă strecuram în coada micilor cărucioare care, cumînți așteptau ca „locurile“ să fie libere. Îmi imaginam la ce glume ar fi dat naștere această așteptare într-un spital francez. Aici, nimic: așteptam cumînți, roată lingă roată, să se deschidă ușa; după aceea eram invitați să ne spălăm pe mîini înainte de a ne întoarce în sala comună; și totul se petrecea cu toată onoarea și demnitatea, potrivit principiului emina-mente britanic: „**Don't cut the queue!**“ (Respectă coada!).

La întoarcere ne aștepta micul dejun, cel mai bun din întreaga zi, cu ouă fierbe, calde încă, chifle, corn flakes și ceaiul în care fiecare punea cit zahăr vrea...

După aceea venea Sacro-santa vizită: pentru mine aceasta se reducea la un simplu bună-zua dat de medicul intern roșcovan, gentil și glumeț. O mare agitație anunța sosirea „patronului“. Acesta nu purta bluză ci un costum vîrgat, pantofi negri, guler tare, o cravată de club cu blazon și aerul său era în același timp dezinvolt (să nu ne luăm în serios?) și în același timp plin de superioritate (noi știm de ce bolnavii aceștia se află aici!). Pentru bolnavii mediocri avea un mic gest cu mîna, adică nu merita nici o atenție. Înaintea unor paturi, se întreținea tainic cu suita sa, apoi fără să se știe de ce, își puncta deodată observațiile cu sarcasme și explozii de ris căroră le țineau isonul, în modul cel mai devotat, o duzină de „externi“ îmbrăcați în alb. După această lecție „stil Rembrandt“, în timpul căreia toți ne țineam respirația, conversațiile reîncepeau, cit mă privește mă apucam din nou să citesc pe Gide.

O neputință fără importanță

Și cele mai frumoase lucruri au un sfîrșit. Într-o dimineață a trebuit să părăsesc spitalul.

Două luni după căderea mea, merg încă în cîrji, glezele mi se umflă și nu pot să merg. „Marele profesor“ de la Paris își înalță la cer brațele. „Ah, englezii aștia! Sînt ei avansați în unele privințe, dar habar nu au să pună un diagnostic! Wait and see... (Așteaptă și-ai să vezi...)“

Cazul dumitale este clar: trebuia să fi operat. Trei zeci și cinci de zile după aceea ați fi alergat ca un iepure... Veți fi rămas cu o mică neputință funcțională. Nici o importanță: dumneata ești un as al penitei...“

Cînd eram copil, mă visam făcînd inconjurul lumii într-o trăsurică împinsă de o fată blondă. Dacă Providența ar fi fost mai atentă cu mine, mi-ar fi împlinit visul?

Acum, mi-ar place să merg.
(Din „Le Figaro Littéraire“, 24-30 august, 1970)

Fotografia de RENÉ METAIRIE

Luceafărul

Revistă editată de
UNIUNEA SCRITORILOR
din REPUBLICA SOCIALISTA
ROMÂNIA

Redactor șef: Ștefan Bănuțescu
Redacții șefi adjuncți:
Cezar Bollogh, Fănuș Neanu,
Adrian Păunescu
Secretar general de redacție:
Constantin Toiu

L

REDACȚIA:

București, Bd. Ana Ipătescu 15
Telefon: 11 51 54; 12 16 10

ADMINISTRAȚIA:

Șoseaua Kiseleff 10, tel. 18 33 99

ABONAMENTELE:

3 luni — 13 lei; 6 luni — 26 lei; 1 an — 52 lei

Tiparul executat la

COMBINATUL POLIGRAFIC „CASA SCINTEII“

Prezentarea grafică: Mircea Popescu

Paginător: Nicolae Ion